

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLA DOJLIDY GÓRNE
W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC WIGIERSKIEJ
I KOLONII DOJLIDY**

opracowanie:

mgr inż. Kamila Misiewicz

Kamila Misiewicz

mgr inż. Elżbieta Drożdżał

Elżbieta Drożdżał

Białystok, 25 maja 2026 r.

Urząd Miejski w Białymstoku

Departament Urbanistyki

Referat Prac Studialnych

SPIS TREŚCI

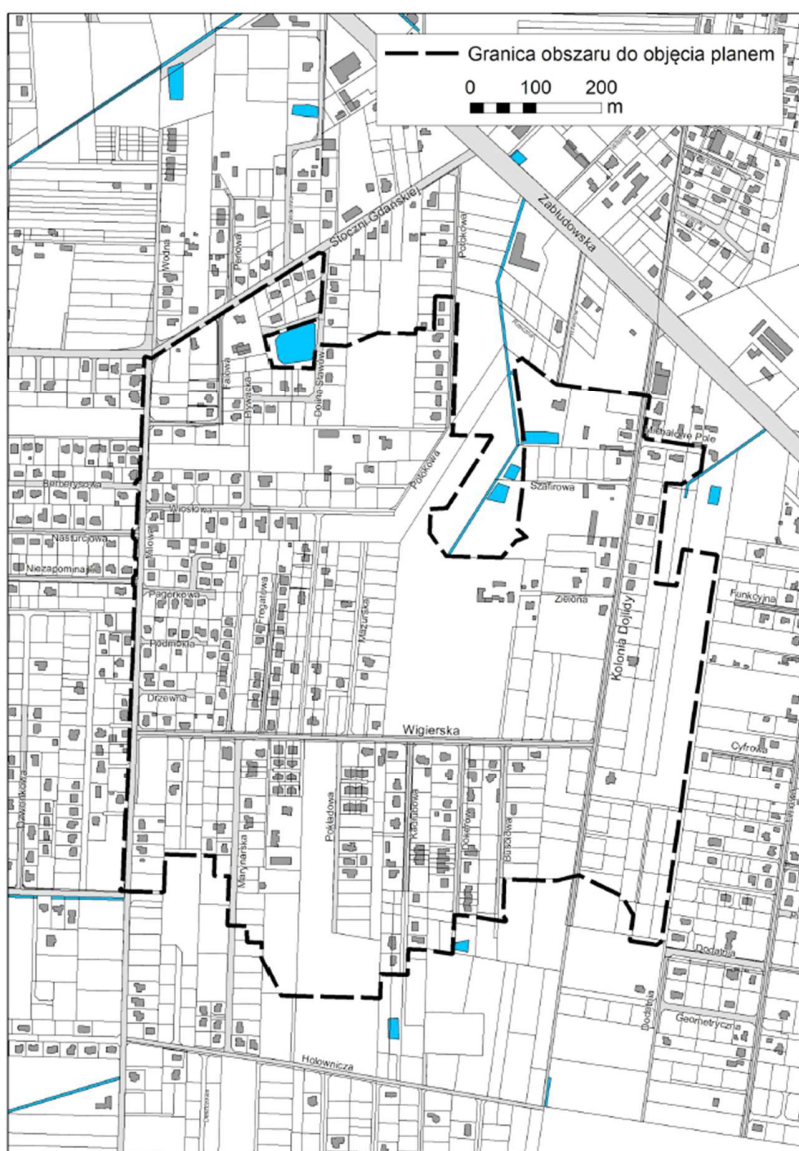
1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.1. Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jego główne cele	4
1.2. Powiązania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami	7
1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku	7
1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku	9
1.2.3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	10
1.2.4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego.....	11
1.2.5. Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025–2030 z perspektywą na lata 2031-2034	12
1.2.6. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028	13
1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030	14
1.2.8. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej.....	15
1.2.9. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego	15
1.2.10. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	16
1.2.11. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych.....	17
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	18
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	19
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	19
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	20
5.1. Aktualny stan środowiska przyrodniczego	20
5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu....	29
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	30
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	31

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PLANU	32
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	37
10. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	41
10.1. Ustalenia projektu planu ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi	41
10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi	44
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PROJEKTU PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU).....	47
12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	48
WYKORZYSTANE MATERIAŁY	54
SPIS RYSUNKÓW	57
SPIS TABEL	57
SPIS ZDJĘĆ.....	57
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	57
Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670).....	58

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jego główne cele

Zawartość miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2404).

Rysunek 1 Zakres obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy

Teren przedmiotowego projektu planu (rys. 1) poddawany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dotyczy obszaru objętego uchwałą Nr VIII/117/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane na podstawie art. 46 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670). Przedmiotowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 69,3 ha, teren przyległy do ulic: Stoczni Gdańskiej, Doliny Stawów, Potokowej, Szafirowej, Kolonii Dojlidy, Busolowej, Dokerów, Kadłubowej, Pokładowej, Marynarskiej, Św. Grzegorza Peradze, Drzewnej, Podmokłej, Pagórkowej, Wiosłowej, Falowej, Pływackiej i Miłowej. Opracowanie obejmuje obszar z istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz usługową, w tym z zakresu kultu religijnego – cerkiew pw. św. Grzegorza Peradze.

Przedmiotowy obszar nie jest objęty planem miejscowym, jedynie na fragmencie obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta) w zakresie projektowanej drogi.

Osiedle Dojlidy Górne, położone w zewnętrznej strukturze miasta, charakteryzuje się dużą powierzchnią terenów otwartych o wysokich walorach krajobrazowych oraz zabudową mieszkaniową o niskiej intensywności.

Potrzeba sporządzenia planu wynika z konieczności określenia zasad zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy, przede wszystkim mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w związku z podejmowanymi działaniami inwestorów na tym obszarze zmierzającymi do uzyskania w trybie decyzji o warunkach zabudowy możliwości lokalizacji budynków o gabarytach i intensywności nieodpowiednich do charakteru osiedla.

Niezbędne jest również wyznaczenie ciągów komunikacyjnych w celu kształtowania ciągłości struktury miejskiej.

W projekcie planu przewiduje się utrzymanie charakteru układu przestrzennego poprzez kształtowanie zasad zabudowy i zagospodarowania o niskiej intensywności. Zakłada się przeznaczenie obszaru pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, głównie wolno stojącą i bliźniaczą, a także pod niezbędne usługi towarzyszące ww. zabudowie. Planuje się utworzenie układu komunikacyjnego w powiązaniu z systemem dróg miejskich, umożliwiającego prawidłową obsługę nowej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

Przewidziane funkcje terenów w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- tereny oznaczone na rysunku planu symbolami: od **1MNW** do **24MNW**: podstawowa klasa przeznaczenia to **teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej (nie dotyczy części terenów z zespołami zieleni wysokiej), teren komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- tereny oznaczone na rysunku planu symbolami: od **1MNS** do **6MNS**: podstawowa klasa

przeznaczenia to **teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub bliźniaczej, komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,

- tereny oznaczone na rysunku planu symbolami: od **1MNW-U** do **5MNW-U**: podstawowa klasa przeznaczenia to **teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej, komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- teren oznaczony na rysunku planu symbolem **1UZ-UE**: podstawowa klasa przeznaczenia to: **teren usług zdrowia i pomocy społecznej lub usług edukacji** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- teren oznaczony na rysunku planu symbolem **1UR**: podstawowa klasa przeznaczenia to: **teren usług kultu religijnego**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami od **1KDL** i **2KDL** ustala się następujące klasy przeznaczenia: podstawowe – **teren drogi lokalnej** oraz uzupełniające – teren infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami od **1KDD** do **16KDD** ustala się następujące klasy przeznaczenia: podstawowe – **teren drogi dojazdowej** oraz uzupełniające – teren infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami od **1KR** do **17KR** ustala się następujące klasy przeznaczenia: podstawowe – **teren drogi wewnętrznej** oraz uzupełniające – teren infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej.

Na całym obszarze objętym planem wyklucza się następujące klasy przeznaczenia terenu:

- 1) teren usług rzemieślniczych takich jak:
 - a) warsztaty: samochodowe, blacharsko-lakiernicze, mechaniczne, wulkanizacyjne, z wyjątkiem terenu 2MNW-U oraz istniejących,
 - b) warsztaty: stolarskie (w tym wyrób trumien), ślusarskie, kamieniarskie (w tym wyrób nagrobków), z wyjątkiem istniejących,
 - c) komisje samochodowe;
- 2) teren usług handlu wielkopowierzchniowego;
- 3) teren usług kultu religijnego takich jak:
 - a) domy (kaplice) pogrzebowe – z wyjątkiem terenu 1UR
 - b) krematoria;
- 4) teren obsługi produktów naftowych;
- 5) teren zagospodarowania odpadami;
- 6) teren magazynu gazu.

Na całym terenie zakazuje się tymczasowych obiektów budowlanych – z zastrzeżeniem ustaleń szczegółowych oraz obiektów wymienionych w § 13 ust. 2 pkt 2 (dot. projektu uchwały).

Istnieje możliwość realizacji inwestycji gminnych zawartych w omawianym projekcie planu miejscowego ze środków własnych Gminy Białystok z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej oraz środków zewnętrznych, jednak trudne jest to do dokładniejszego sprecyzowania na obecnym etapie.

1.2. Powiązania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

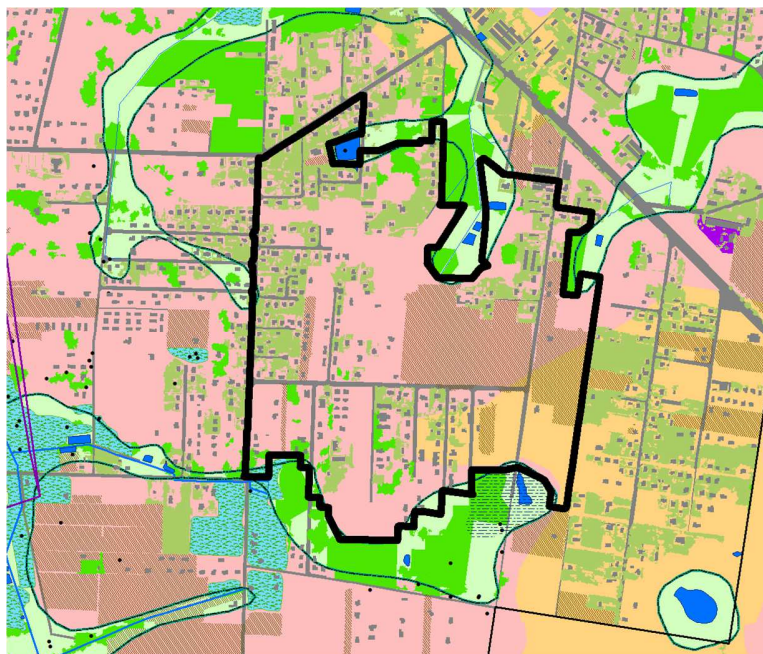
Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy jest powiązany z poniższymi dokumentami:

1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku

Wnioski z opracowania ekofizjograficznego (2011 r.) dotyczącego omawianego terenu:

- Według mapy: Przydatność terenu do funkcji użytkowych (rys. 2) prawie cały analizowany teren ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Dobre warunki fizjograficzne do zabudowy znajdują się w południowo-wschodniej części, zaś niekorzystne tylko na niewielkich fragmentach w miejscach przebiegu doliny rzecznej. Warunki gruntowo-wodne terenu są ściśle związane z budową geologiczną i hydrograficzną. Na prawie całym obszarze pierwszy poziom wody gruntowej od powierzchni terenu jest wysoki i wynosi od 1 do 2 m p.p.t., zaś we wschodniej części jest on niższy i wynosi od 2 do 4 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych. Dla drobno powierzchniowych terenów leśnych oraz terenów z zaawansowaną sukcesją leśną proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystania w charakterze urządzonej zieleni wysokiej. Ze względu na walor ekologiczny tych terenów wskazane jest utrzymanie ich obecnej funkcji, jednak w wypadku zainwestowania budowlanego powinny one stanowić bazę nowych obszarów zieleni urządzonej. Fragmenty występujących dolin rzecznych, które to są w granicach systemu korytarzy ekologicznych, również są preferowane do urządzania zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Zieleń osiedlowa, komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy. Zaś dla fragmentów użytków rolnych preferuje się aktualną formę użytkowania.
- Szczególne znaczenie w krajobrazie miejskim mają pasma i skupiska zieleni drzewiastej i krzewiastej, które łączą tereny zabudowane z otaczającą przyrodą, dzięki czemu pomagają one włączyć sztuczne elementy do krajobrazu.
- Przy dobrym zagospodarowaniu skupiska drzew, pasy drzew i pojedyncze drzewa spełniają następujące funkcje:
 - współdziałają w poprawie warunków mikroklimatycznych,
 - przejmują funkcje czynników strukturotwórczych w „architekturze” krajobrazu terenów równinnych o małej lesistości,
 - są bardzo ważnym elementem potencjału rekreacyjnego w mieście,
 - są rezerwuarem potencjalnie użytkowych gatunków roślin i zwierząt.
- Konieczne jest podjęcie szybkich i intensywnych działań w celu zapewnienia trwałości ekosystemów naturalnych na terenie miasta i utrzymanie jeszcze relatywnie wysokiej różnorodności biologicznej.
- Ochrona terenów biologicznie czynnych jest równoznaczna z zachowaniem powierzchni o zdolnościach retencyjnych i opóźniających spływ wód opadowych oraz roztopowych.
- W porównaniu do innych miast wojewódzkich oraz do normatywów zawierających wytyczne, co do ilości i jakości zieleni w mieście, można stwierdzić, że ilość białostockiej zieleni

urządzonej jest absolutnie niewystarczająca, Białystok zajmuje pod tym względem dopiero 14 miejsce w kraju. Powierzchnię terenów zielonych należy zwiększyć kilkukrotnie, co jest możliwe biorąc pod uwagę potencjał tkwiący w dolinach rzecznych i terenach niezabudowanych na peryferiach, szczególnie w północno-wschodniej części miasta.

Tereny całkowicie wyłączone z przeznaczenia pod zabudowę

**Obszary kształtowania systemu przyrodniczego miasta
na bazie naturalnych walorów przyrodniczych środowiska**

Obszary z dominacją funkcji ochronnych i turystyczno-rekreacyjnych, o wysokich walorach ekologicznych z dominacją funkcji glebochronnej, wodochronnej i krajobrazowej.
 Obszary aktywnego kształtowania i renaturalizacji środowiska, dopuszczalne zainwestowanie rekreacyjne o charakterze drobnych, drewnianych form architektury towarzyszącej.

- Drobnopowierzchniowe tereny leśne oraz tereny z zaawansowaną sukcesją leśną, dla których proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystanie w charakterze urządzonej zieleni wysokiej
- Tereny zalewowe i podmokłe dolin rzecznych z naturalnymi ekosystemami do wykorzystania w ochronie konserwatorskiej i w charakterze zieleni urządzonej
- Granica systemu korytarzy ekologicznych - maksymalny zasięg terenów budowlanych

*Obszary ograniczonego zainwestowania budowlanego
(obiekty obsługujące tereny zielone, publiczne i specjalne)*

Tereny kształtowania funkcji uzupełniających system przyrodniczy

- Fragmenty dolin rzecznych - preferowane do urządzenia zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych
- Zielień osiedlowa, komunikacyjna i ochronna

Grunty rolne preferowane do utrzymania użytkowania rolniczego

Tereny buforowe pomiędzy obszarami zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej, a terenami ciałóg i korytarzy ekologicznych. Tereny z dominacją funkcji rekreacyjnych, oraz tereny do utrzymania produkcji rolnej

- Tereny użytków rolnych dla których preferuje się aktualną formę użytkowania

Potencjalne tereny inwestycyjne

- Tereny o dobrych warunkach fizjograficznych do zabudowy
- Tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy

Obszary zabudowane

- Zabudowa i ciągi komunikacyjne

Obszary potencjalnych konfliktów i zagrożeń

- Linia energetyczna o napięciu 110 i 220 kV
- Tereny produkcyjne i przemysłowe
- Obszary stałe podmokłe
- Miejsca występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt

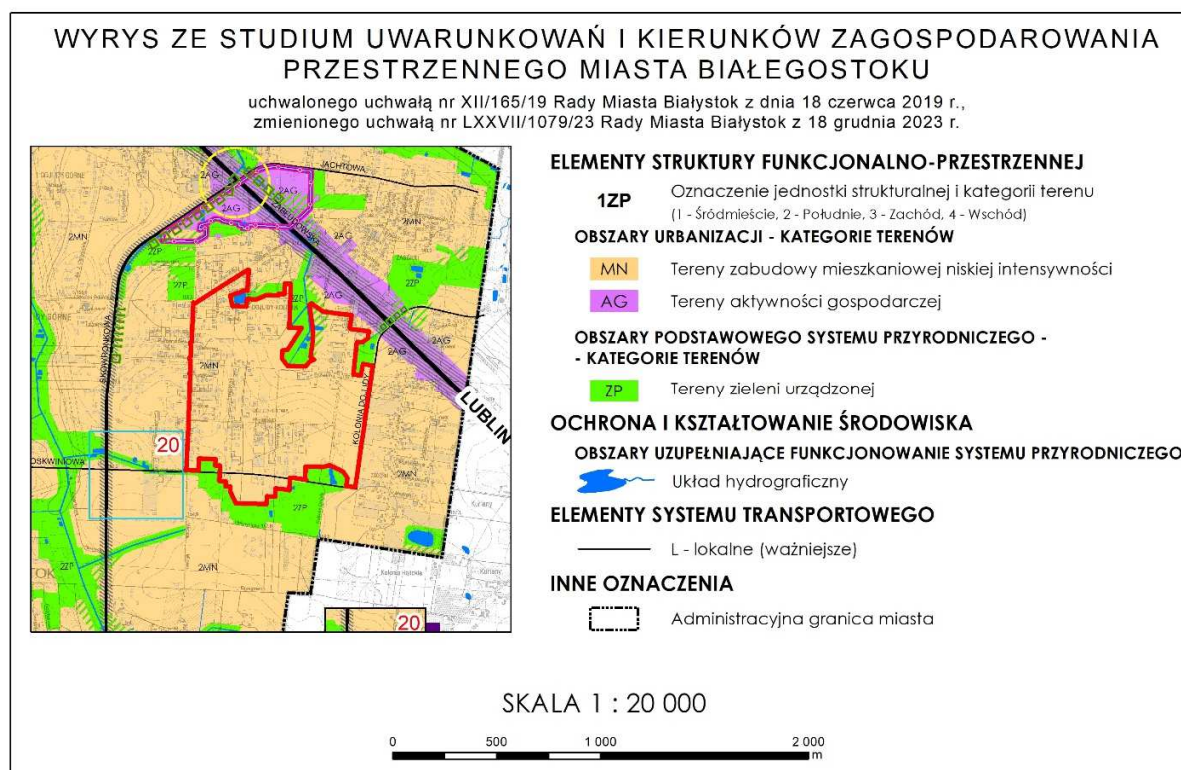
Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych
źródło: Ekofizjografia Białegostoku (Kwiatkowski W. i Gajko K. 2012)

1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku

Projekt przedmiotowego projektu planu nie narusza ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku” uchwalonego uchwałą Nr XII/165/19 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2019 r. zmieniona uchwałą Nr LXXVII/1079/23 z dnia 18 grudnia 2023 r.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku” obszar objęty projektem planu oznaczony zostały jako **2MN – tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności**.

Funkcje podstawowe na terenach 2MN to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Funkcje uzupełniające to: zabudowa usługowa służąca realizacji celów publicznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym, zabudowa usługowa z zakresu usług rynkowych służąca zaspokojeniu potrzeb mieszkańców, zabudowa z zakresu wytwórczości drobnej, zabudowa mieszkaniowa średniej intensywności, tereny lokalnych przestrzeni publicznych, tereny zieleni urządzonej, komunikacja, infrastruktura techniczna, istniejące enklawy zabudowy o innych funkcjach.

Rysunek 3 Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku

Fragmenty na północy opracowania, szczególnie w rejonie ul. Rzeczej, zachodzącej na obszar doliny rzecznej należą do systemu przyrodniczego wspomagającego.

System przyrodniczy wspomagający pełni funkcję uzupełniającą i wspomagającą obszar systemu przyrodniczego podstawowego. Wspomagający system przyrodniczy tworzą obszary,

na których funkcje przyrodnicze oraz pozaprzyrodnicze, w tym mieszkaniowa, usługowa i aktywności gospodarczej, są równoważne. Stanowią uzupełnienie podstawowego systemu przyrodniczego, przenikającego w obszary zurbanizowane.

Na obszarach wspomagających system przyrodniczy miasta należy dążyć do:

- 1) kształtowania ciągłości funkcjonalno-przestrzennej lokalnych skwerów, zieleni przydomowej, przyulicznej, osiedlowej z obszarami podstawowego systemu przyrodniczego (przebieg i zakres do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego);
- 2) zagospodarowania niewielkich powierzchniowo terenów leśnych i zadrzewień jako tereny zieleni urządzonej, z priorytetem zachowania istniejącego drzewostanu;
- 3) kształtowania zabudowy o charakterze ekstensywnym, z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej;
- 4) zachowania istniejących wartości krajobrazu kulturowego.

Przewidywane rozwiązania planistyczne nie będą naruszać ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku”.

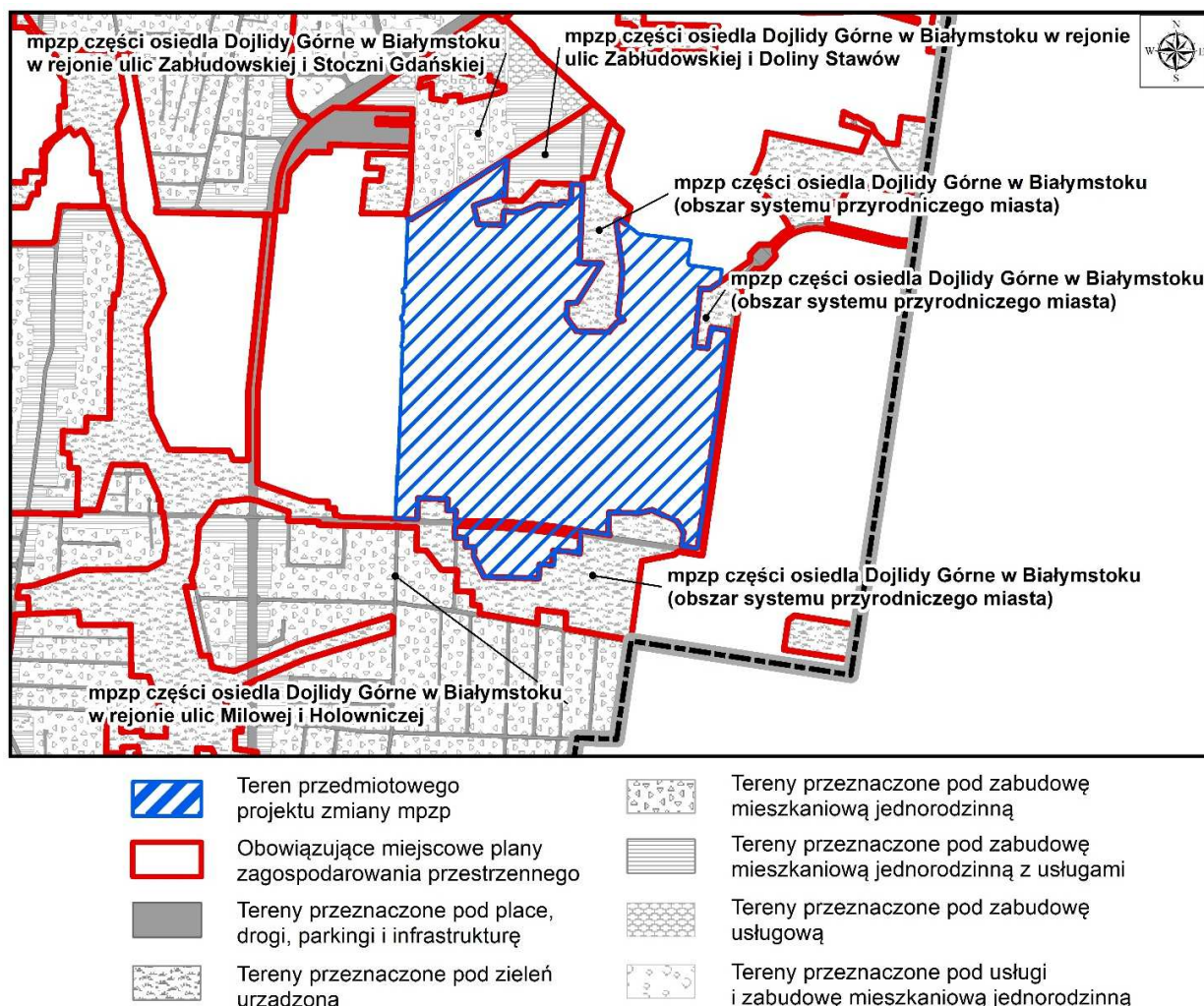
1.2.3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Przedmiotowy obszar nie jest objęty planem miejscowym, jedynie na fragmencie obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta) uchwalonego uchwałą Nr XXX/342/12 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 czerwca 2012 r., w zakresie projektowanej drogi 8KD-L. Sąsiaduje on również z następującymi terenami z powyższej uchwały:

- od południa z terenami przeznaczonymi pod zieleń urządzoną i lasy (ZP,ZL) oraz fragmentem ulicy 7KD-L,
- od północy z terenami przeznaczonymi pod zieleń urządzoną, lasy i wody powierzchniowe śródlądowe (ZP,ZL,WS); pod zieleń urządzoną (ZP); zieleń urządzoną i lasy (ZP,ZL),
- od wschodu z projektowaną ulicą 9KD-L.

Za północną granicą opracowania projekt planu sąsiaduje z dwoma planami:

- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Zabłudowskiej i Doliny Stawów (Uchwała Nr LXXII/994/23 Rady Miasta Białystok z dnia 19 czerwca 2023 r.). Sąsiaduje z ulicą Dolina Stawów (3KDD) oraz z terenem przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub usługi (3MN-U), a także terenem przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (4MN).
- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Zabłudowskiej i Stoczni Gdańskiej (Uchwała Nr XLIII/619/21 Rady Miasta Białystok z dnia 20 września 2021 r.). Sąsiaduje z ulicą Stoczni Gdańskiej (2KD-L), za którą znajdują się tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (MN).

Rysunek 4 Położenie projektu mpzp na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku

1.2.4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Celem strategicznym polityki przestrzennej zagospodarowania województwa podlaskiego jest: „Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego”.

Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:

- Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,

- Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,
- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,
- Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.

Zasady ogólne polityki przestrzennej województwa podlaskiego mają charakter stały i dotyczą wszelkich form działalności w przestrzeni:

- 1) Ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju, wynikają z niej następujące zasady planowania publicznego:
 - zasada racjonalności ekonomicznej,
 - zasada preferencji regeneracji,
 - zasada przezorności ekologicznej,
 - zasada kompensacji ekologicznej,
- 2) Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewniają:
 - zasada hierarchiczności celów,
 - zasada dynamicznego strefowania,
 - zasada partycypacji społecznej,
 - zasada harmonijnego wpisania dziedzictwa kulturowego w struktury przestrzenne,
 - zasada odchodzenia od monofunkcyjności przeznaczenia terenu,
 - zasada poprawy funkcjonowania struktur i układów przestrzennych,
 - zasada tworzenia rezerw terenowych.

1.2.5. Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025–2030 z perspektywą na lata 2031-2034

Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034 jest dokumentem planowania strategicznego, zawierającym cele i kierunki polityki w zakresie ochrony środowiska prowadzonej przez miasto Białystok. Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1 Cele Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku powiązane z projektem planu miejscowego

Obszar interwencji	Cel
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza wraz ze wzrostem efektywności energetycznej
Klimat akustyczny	Zapewnienie dobrego klimatu akustycznego na terenie miasta
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagne-

	tycznym
Gospodarowanie wodami	Gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu jednolitych wód powierzchniowych i podziemnych występujących w granicach miasta
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej celem poprawy jakości wód w granicach miasta
Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
Gleby	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania gleb
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Efektywna gospodarka odpadami komunalnymi
Zasoby przyrodnicze	Zwiększenie powierzchni, modernizacja i ochrona przed degradacją miejskich terenów zieleni Ochrona obiektów i obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych Ochrona różnorodności biologicznej
Zagrożenia poważnymi awariami i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Minimalizacja skutków zdarzeń o znamionach poważnej awarii lub nadzwyczajnych zagrożeń środowiska

Omawiany projekt planu miejscowego podejmuje, poprzez ustalenia planistyczne, spełnienie wyżej wymienionych celów.

1.2.6. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie podlaskim obejmuje przede wszystkim prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła” przez właścicieli nieruchomości, przetwarzanie odpadów komunalnych zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w tym z wykorzystaniem sortowni odpadów selektywnie zebranych, kompostowni do zagospodarowania odpadów zielonych i innych bioodpadów, instalacji komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji do przetwarzania, unieszkodliwiania odpadów oraz odzysku surowców, jak również wytwarzania paliwa alternatywnego. Odpady tzw. resztkowe trafiają do instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w Białymstoku (ZUOK Białystok) - spalarni oraz do instalacji komunalnych do składowania odpadów.

Cele główne w zakresie gospodarki odpadami w województwie podlaskim na lata 2023 – 2028 są następujące:

- Ograniczenie wytwarzania odpadów wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności ilości odpadów przekazywanych do recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów

- Wzmocnienie ukierunkowania gospodarowania odpadami na gospodarkę o obiegu zamkniętym
- Wyeliminowanie nieprawidłowo prowadzonego zagospodarowania odpadów, w tym praktyk nielegalnego gromadzenia odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Zapisy projektu planu miejscowego nie wpływają negatywnie na dążenie do osiągnięcia celów *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028*.

1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030

Celem nadrzędnym *Planu adaptacji miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* (MPA) jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Białystok zapewniającego wdrażanie zrównoważonego rozwoju i osiągnięcie wysokiej jakości życia. Cele strategiczne *Planu adaptacji* powiązane z analizowanym projektem planu to:

- Adaptacja do zagrożeń termicznych
- Adaptacja do zagrożeń związanych z opadem i powodziami/podtopieniami
- Uwzględnienie zmian klimatu w planowaniu przestrzennym.

Największymi zagrożeniami klimatycznymi dla Miasta Białystok są wzrostowe trendy zarówno opadów (sumy i ich intensywności powodujące wezbrania i nagłe powodzie lokalne typu flash flood), upałów (w tym temperatur maksymalnych i liczby fal upałów) jak i susz (w szczególności długość okresów bezopadowych). Pomimo tendencji spadkowej nie należy również lekceważyć przymrozków, które mogą powodować istotne skutki wiosną w okresie kwitnienia roślin oraz oblodzenia groźne o każdej porze roku. Zjawiska te mogą stanowić poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców.

Jednym ze sposobów przeciwdziałania skutkom zmian klimatu jest odpowiednie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym terenów zieleni, które regulują klimat lokalny, retencjonują wodę łagodząc zarówno skutki suszy jak i powodzi. Odpowiednia, z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, struktura przestrzenna to wyższy komfort życia mieszkańców, wzrost poziomu bezpieczeństwa oraz mniejsze straty materialne związane z występowaniem ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

Według analiz przeprowadzonych w MPA, biorąc pod uwagę zagrożenia klimatyczne (np. powódź, upały, susze, chłody, przymrozki, opady, cyrkulacje), nie stwierdzono na omawianym terenie objętym opracowaniem konieczności wdrożenia działań w sektorach: gospodarka przestrzenna, gospodarka wodna, transport, zdrowie publiczne.

Cel MPA jest zgodny z głównym celem *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA2020), czyli zapewnieniem zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Wynikiem działań dotyczących polityki przestrzennej uwzględniającej konsekwencje zmian klimatycznych dla miast powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawałnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymiana szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

1.2.8. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej

W 2022 r. uaktualniono obowiązujący *Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka* (POP) z 2013 r. o wskazanie przyczyn powstania przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz określono działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości powietrza. Termin realizacji *Programu* w zakresie działań niezbędnych do przywracania poziomu docelowego benzo(a)pirenu ustalono na dzień 30 czerwca 2028 r. Termin realizacji *Programu* w zakresie działań niezbędnych do przywracania poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} zakończył się 31 grudnia 2023 r. Najważniejsze działania naprawcze koncentrują się na ograniczeniu emisji ze źródeł komunikacyjnych oraz emisji pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego.

W zakresie planowania przestrzennego wskazuje się uwzględnianie w politykach strategicznych i dokumentach planistycznych sposobów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiających ograniczenie emisji pyłów poprzez działania polegające na:

- ustalaniu minimalnego współczynnika zieleni na poziomie 20 % w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- wprowadzaniu zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych miast (place, skwery),
- tworzenie tzw. zielonej infrastruktury,
- tworzenie „zielonych” miejsc wypoczynku dla dzieci i osób starszych,
- zachowaniu istniejących terenów zieleni i wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miasta,
- ustalaniu sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie,
- zalecanie podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym,
- planowanie rozbudowy miast w sposób zapobiegający zbytniemu „rozlewaniu się miast”.

1.2.9. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego to dokument, którego celem jest zarządzanie i kontrola hałasu w celu ochrony ludzi i środowiska przed negatywnymi skutkami uciążliwych dźwięków. Program obejmuje identyfikację i ocenę źródeł hałasu, opracowanie strategii jego redukcji, wdrażanie odpowiednich działań i zaleceń, a także określenie ogólnych zasad monitorowania i raportowania postępów z jego realizacji.

Na terenie Białegostoku nie ustanowiono obszarów cichych oraz stref przemysłowych w rozumieniu zapisów ustawy POŚ.

Programem objęto wszystkie źródła hałasu zobrazowane w opracowaniu strategicznej mapy hałasu – drogi o ruchu ponad 1000 poj., linie kolejowe, lotnisko w Krywlanach.

W ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w indywidualnych decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należy przeciwdziałać powstawaniu konfliktów przestrzennych, wynikających z narażenia na oddziaływanie hałasu terenów, które zalicza się do chronionych przed hałasem w rozumieniu

ustawy Prawo ochrony środowiska, poprzez niedopuszczanie do zagospodarowania takich terenów w obszarach o niekorzystnym klimacie akustycznym.

Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania tzn. wprowadzania określonego typu zabudowy i zagospodarowania terenu w zależności od występującego lub potencjalnego poziomu hałasu, może zawczasu ograniczyć uciążliwość związaną z ponadnormatywnym hałasem. Należy dążyć do właściwego strefowania akustycznego. Polega ono na tym, aby w odpowiednim układzie przestrzennym sąsiadowały ze sobą obszary o konkretnych funkcjach.

Podstawowe założenia strefowania, to:

- oddalanie zabudowy wymagającej ochrony akustycznej od źródeł hałasu oraz zmienność parametrów tej zabudowy (intensywności, wysokości itp.),
- ekranowanie źródeł hałasu zabudową niewymagającą ochrony akustycznej,
- wprowadzanie zwartej zieleni izolacyjnej i kształtowanie rzeźby terenu,
- wprowadzanie ekranów akustycznych w pasach drogowych (tylko w ostateczności).

1.2.10. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Najważniejszym przesłaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód.

Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowania wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Plany gospodarowania wodami (PGW) są narzędziem planistycznym, które ma usprawnić proces osiągania celów środowiskowych. Stanowią one będą fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. PGW będą miały wpływ nie tylko na kształtowanie gospodarki wodnej, ale także na inne sektory gospodarki, w tym: przemysł, rolnictwo, leśnictwo, gospodarkę komunalną, transport, rybołówstwo czy turystykę. To dokument który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów RDW w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta wschodnia część projektu planu leży w Przyszyczu Białej, natomiast większa północna część należy do zlewni Białej, a dokładnie Ciekę spod Zagórek, zaś południowa do Ciekę spod Dojlid Górnych. Spływ wód

opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunkach przebiegających dolin rzecznych, ku północy czy południa. Od strony północnej do granicy projektu planu przylega morfologiczna dolina rzeczna Cieku spod Zagórek, która to częściowo, niedaleko ulicy Szafirowej zachodzi w granicę projektu planu. Tam też w okolicy ulicy Szafirowej znajduje się zbiornik wodny. Zaś od strony południowej projekt planu bezpośrednio graniczy z doliną Cieku spod Dojlid Górnych.

Przepływającą poza granicami projektu planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobią ją do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052, z monitoringu określono dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny (zgodnie z oceną stanu na 2019 r.). Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrażona.

1.2.11. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Celem *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. AKPOŚK została opracowana zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 91/271/EWG, który zobowiązuje do stosowania podwyższonego usuwania biogenów na wszystkich oczyszczalniach ścieków w aglomeracjach powyżej 10 000 RLM.

Białystok został uznany za aglomerację priorytetową dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego. Aglomeracja (wg Prawa wodnego) oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Część obszaru aglomeracji nie obsługiwana systemem kanalizacyjnym powinna mieć wg KPOŚK zapewnione odprowadzenie i oczyszczanie ścieków przy wykorzystaniu systemów indywidualnych na odpowiednim poziomie ochrony środowiska.

Kolejne aktualizacje KPOŚK (w 2005 r., 2010 r., 2011 r., 2016 r., 2017 r. i 2022 r.) dotyczyły głównie weryfikacji wykazu aglomeracji oraz planowanych inwestycji w zakresie ich wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej oraz oczyszczalnie ścieków.

Wnioski z *Prognozy oddziaływania na środowisko* wskazują, że realizacja celów KPOŚK jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań

ochrony środowiska, poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (m.in. rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 46 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie do projektu planu został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (znak: WPN.411.1.25.2025.MS2 z dnia 19.03.2025 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (znak: NZ.0522.16.2025 z dnia 05.03.2025 r.).

Zakres terytorialny opracowania obejmuje teren projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach określonych uchwałą Nr VIII/117/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 listopada 2024 r. i tereny sąsiednie w obszarze, na którym mogłyby skutkować realizacja ustaleń tego planu.

Stan środowiska omawianego terenu i zagrożenia wynikające z realizacji ustaleń projektu planu przedstawiono w formie graficznej (załącznik nr 1 i załącznik nr 2) oraz opisowej, zawartej w niniejszym opracowaniu.

Celem opracowania „prognozy oddziaływania na środowisko” jest identyfikacja i przewidywanie oddziaływania zamierzeń o implikacjach środowiskowych na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne, a co za tym idzie zinterpretowanie i skuteczne przekazanie informacji o tych oddziaływaniach. Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami. Oprócz zależności przyczynowo-skutkowych uwzględnia się powiązania łącznie z wtórnymi przyczynami i skutkami oraz proponuje działania zaradcze i korekcyjne. Zadaniem prognozy jest ocena całościowa i obiektywna przedmiotowego terenu.

Do oceny interakcji między człowiekiem a środowiskiem, w prognozie oddziaływania na środowisko zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Dla zbadania stanu środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie bezpośrednich badań terenowych.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Aby kontrolować praktyczne skutki zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym Białegostoku, zarówno z punktu widzenia ich zgodności z ustaleniami zawartymi w projekcie planu, jak i ich potencjalnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz implementacji zaleceń i sugestii zawartych w niniejszej prognozie, niezbędne jest prowadzenie systemu monitorowania planu, czyli sprawdzania postępów z jego realizacji. Monitoring powinien umożliwić korygowanie działań, które nie przynoszą planowanych efektów i rezultatów, reagowanie na zmiany sytuacji w mieście.

Monitoring skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta. Wyniki analizy Prezydent Miasta przekazuje co najmniej raz w kadencji Radzie Gminy.

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zostanie poszerzona o ocenę skutków realizacji ustaleń wszystkich obowiązujących planów miejscowych z dokładnym przeanalizowaniem przyjętego zagospodarowania m.in. na tle morfologicznej doliny rzecznej, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218, terenów szczególnego zagrożenia powodzią, istniejących obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody i terenów proponowanych do jej ustanowienia, gruntów rolnych i leśnych, terenów zieleni urządzonej, w szczególności ogrodów działkowych oraz ogólnodostępnych parków. Ponadto wykazane zostaną zmiany w infrastrukturze komunikacyjnej i technicznej ważne z punktu widzenia realizacji planów na jakość życia mieszkańców oraz poprawy jakości środowiska i adaptacji miasta do zmian klimatu. Do ww. analizy zostaną wykorzystane ortofotomapy Białegostoku, mapy ewidencji gruntów i budynków oraz inne dostępne opracowania z zakresu wspomnianych zagadnień.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne w wyniku realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

5.1. Aktualny stan środowiska przyrodniczego

budowa geologiczna, geomorfologia oraz gleby

W szerszym układzie przyrodniczym, obszar objęty opracowaniem położony jest na Nizinie Północnopodlaskiej i w całości należy do zachodniej części mezoregionu Wysoczyzny Białostockiej. Powierzchnia omawianego obszaru zbudowana jest wyłącznie z utworów czwartorzędowych, reprezentujących zlodowacenie środkowopolskie oraz holocen.

Obszar projektu planu znajduje się w południowo-wschodniej części Białegostoku. Najwyższy punkt znajduje się na wysokości ok. 158,75 m n.p.t. w części południowo-wschodniej, zaś najniższy punkt na północy i wynosi ok. 150 m n.p.t.

Na podst. map opracowanych przez W. Kwiatkowskiego (Geomorfologia i Geologia) w 2004 r. środkową i częściowo północną część opracowania stanowi wysoczyzna moreny ablacyjnej zbudowana z piasków, żwirów, głazów lodowcowych na glinach. Pozostałą część zajmuje wysoczyzna moreny dennej złożona z gliny zwałowej.

Natomiast na mapie stanowiącej kompilację arkuszy Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1 : 50 000, arkuszy Białystok (Kmieciak 2004) i Wasilków (Laskowski 2002) zauważa się, środkową i częściowo północną część opracowania stanowi również wysoczyzna moreny ablacyjnej, złożona z piasków, żwirów i głazów lodowcowych. Na północy widoczny jest fragment równiny torfowej budowanej przez torfy. Południowa część to wysoczyzna moreny dennej złożona z gliny zwałowej.

Przepuszczalność gruntów na większości terenu jest średnia (piaski średnio i gruboziarniste). Poza tym występują fragmenty gruntu z przepuszczalnością słabą (piaski drobne i słabogliniaste oraz piaski pylaste) oraz bardzo słabą (piaski gliniaste, pyły, gliny i ility). Warunki gruntowo – wodne przydatności terenu do zabudowy są ściśle związane z budową geologiczną. Prawie cały analizowany teren ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Dobre warunki fizjograficzne do zabudowy znajdują się w południowo- wschodniej części.

warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta wschodnia część projektu planu leży w Przrzeczcu Białej, natomiast większa północna część należy do zlewni Białej, a dokładnie Cieku spod Zagórek, zaś południowa - do Cieku spod Dojlid Górnych. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunkach przebiegających dolin rzecznych, ku północy czy południa. Od strony północnej do granicy projektu planu przylega morfologiczna dolina rzeczna Cieku spod Zagórek, która to częściowo, niedaleko ulicy Szafirowej zachodzi w granicę projektu planu. Tam też w okolicy ulicy Szafirowej znajduje się zbiornik wodny. Zaś od strony południowej projekt planu bezpośrednio graniczy z doliną Cieku spod Dojlid Górnych.

Przepływającą poza granicami projektu planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego

oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobią go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052 o dobrym stanie ilościowym i dobrym stanie chemicznym. W monitoringu diagnostycznym (przeprowadzonym przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ) stanu chemicznego JCWPd w 2022 r. w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na terenie miasta Białystok oznaczono klasę końcową jakości wody jako klasę II, czyli wody dobrej jakości (dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, marzec 2023 r.).

Opracowywany obszar to w większości tereny przyczyniające się do zachowania zasobów wodnych, zasilające wody podziemne oraz spowalniające odpływ – tereny z procesami infiltracji (wsiąkania) i intercepcji. Powierzchnie dachów, ulic, chodników i wszystkie inne grunty pokryte sztuczną nawierzchnią cechuje całkowity brak infiltracji, praktycznie cała woda opadowa i roztopowa jest szybko odprowadzana do kanalizacji deszczowej.

Warunki gruntowo-wodne terenu są ściśle związane z budową geologiczną i hydrograficzną. Na prawie całym obszarze pierwszy poziom wody gruntowej od powierzchni terenu jest wysoki i wynosi od 1 do 2 m p.p.t., zaś w południowo-wschodniej części jest on niższy i wynosi od 2 do 4 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.

Część istniejącej zabudowy, nie objęta siecią kanalizacyjną posiada lokalne urządzenia do gromadzenia ścieków (głównie zbiorniki tzw. szamba).

Omawiany obszar znajduje się w znacznej odległości od Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśl.

Teren opracowania nie znajduje się w obszarach zagrożonych powodzią od rzeki Supraśl wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w 2015 r.

szata roślinna

Szatę roślinną na obszarze objętym planem stanowi zieleń towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, tereny porolne. Mniejszy udział mają płaty zbiorowisk leśnych, takich jak łęg jesionowo- olszowy *Fraxino – Alnetum*, którego dwa niewielkie płaty znajdują się w północnej części, czy znajdujący się na południu fragment łęgu wierzbowego *Salicetum albae*.

Łęg jesionowo- olszowy *Fraxino – Alnetum* jest to najczęściej spotykany las olchowy na glebach torfowych, glebach zabagnionych w dolinach rzecznych, w nieckach i dolinkach denudacyjno-erozyjnych i innych obniżeniach terenowych. Drzewostany łęgu zdominowane są prawie całkowicie przez olsze czarną, inne gatunki drzew pojawiają się sporadycznie, należy do nich brzoza omszona, świerk, jesion. Łęg wierzbowy *Salicetum albae* wyróżnia obecność drzewiastych postaci wierzb, głównie wierzby kruchej *Salix fragilis*. Jest to zbiorowisko

o charakterze reliktowym, wskazujące na dawne, większe rozprzestrzenienie łągów na madowych tarasach rzeki Białej.

Łęgi wykształciły się na glebach o wysokim poziomie wód gruntowych, są związane z ciekami wodnymi. Okresowe zalewy są typowe dla łągów, jednak płaty tego siedliska spotyka się również w miejscach niezalewanych, a pozostających pod wpływem ruchu wód gruntowych. Ich obecność wpływa korzystnie na kształtowanie się klimatu i wyrównywanie poziomu wód gruntowych w czasie. Obecność lasów łągowych stabilizuje stosunki wodne, są one jednym z elementów decydujących o naturalnej retencji wód.

Zdjęcie 1a, 1b, 1c, 1d Zespoły zieleni wysokiej i pojedyncze drzewa
Fot. Anna Magnuszewska i Kamila Misiewicz wrzesień 2025 r.

Drzewostan jest cenny ze względów przyrodniczych, tworzy swoisty mikroklimat tego terenu, wzbogaca bioróżnorodność środowiska. Dzięki niemu poprawiana jest jakość powietrza. Dojrzałe drzewa pomagają ochłodzić i odświeżyć powietrze, którym oddychamy. Oddziałują na gospodarkę wodną w rozmaity sposób. Liście, gałęzie i pnie zatrzymują w pewnym stopniu wody opadowe, spowalniają ich ruch, a także pewną ich ilość absorbują przez liście i pień.

Przechwycona woda ewaporuje z powierzchni drzewa. Woda jest również tymczasowo zatrzymywana (magazynowana) w ściółce utworzonej z opadłych liści i innych odpadów organicznych, co również spowalnia i rozciąga w czasie jej spływ. Następuje również infiltracja wody do gruntu. Drzewa także oczyszczają wody gruntowe, ponieważ ich korzenie działają jak naturalne filtry (biofiltry) oczyszczające wodę z zanieczyszczeń.

Na fragmencie przebiegającej na północy doliny rzecznej roślinność zakwalifikowano do zbiorowisk wybitnie antropogenicznych, bardzo nietrwałych i zmiennych w czasie. Ich występowanie jest silnie uzależnione od działalności człowieka.

Biorąc pod uwagę szybko postępującą urbanizację osiedla Dojlidy Górne należy zatroszczyć się o wprowadzenie parków, skwerów, zieleńców. Brak zabezpieczenia terenu pod funkcje wypoczynkowe, rekreacyjne, może prowadzić w przyszłości do braku przestrzeni na wspomniane formy zagospodarowania terenu. Występująca roślinność stanowi potencjał do tworzenia ogólnodostępnych terenów zieleni urządzonej.

Obszar projektu planu znajduje się w IV strefie wegetacji porostów. Korę drzew kolonizują porosty skorupiaste, łusieczkowate oraz gatunki o plechach listkowatych. Obfitsze i bardziej gatunkowo zróżnicowane występowania porostów listkowatych, a także pojedynczych plech krzaczkowatych dowodzi znacznej poprawy warunków bioekologicznych tej strefy.

Biorąc pod uwagę klasyfikację terenów aktywnych biologicznie, to większość obszaru to tereny pokryte roślinnością niską o średnim i niskim stopniu naturalności. Są to bardzo zróżnicowane formy roślinności trawiastej, obejmujące silnie przekształcone łąki, dawne pastwiska i sztuczne murawy w dolinach rzecznych, murawy, zieleńce i trawniki w obszarach zabudowanych. Do terenów o znacznej aktywności biologicznej zaliczono tereny pokryte roślinnością wysoką – są to zbiorowiska leśne, które cechuje mały stopień przekształcenia antropogenicznego. Nieco mniejsza aktywność biologiczna dotyczy znajdujących się fragmentów mozaiki terenów trwałej roślinności niskiej i wysokiej o średnim stopniu naturalności. Do obszarów cechujących się niskim stopniem aktywności biologicznej należą tereny zabudowy jednorodzinnej, gdzie proporcja terenów otwartych względem zabudowanych jest korzystniejsza dla warunków środowiska życia. Towarzysząca roślinność ogrodowa ozdobna lub użytkowa zajmuje 26-50 %. Najniższy stopień aktywności biologicznej obejmuje tereny zabudowy ze znikomym udziałem roślinności w przedziale 0-25%.

fauna

„Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku, (2011) dokonana przez Chętnickiego i współautorów dostarczyła informacji o zasięgu występowania w południowo-wschodniej części opracowania jeża wschodniego *Erinaceus roumanicus*, który występuje powszechnie na terenie całego miasta za wyjątkiem ścisłego centrum. Wszystkie gatunki jeżowate *Erinaceidae* są objęte ochroną częściową. Jeże można spotkać w ogrodach, w pobliżu siedzib ludzkich. Gniazda budują na ziemi, pod korzeniami drzew i stosem gałęzi lub wśród krzewów. Należą do zwierząt o typowo zmierzchowo-nocnej aktywności dobowej. Poza tym „Inwentaryzacja fauny, płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku” dokonana przez Chętnickiego i współautorów oraz „Inwentaryzacja awifauny na obszarze miasta Białegostoku” wykonana przez Mirskiego i współautorów, nie wykazała innych gatunków zwierząt. Nie wyklucza to jednak, że chociażby drobne zbiorowiska leśne czy inne niezabudowane dotychczas tereny, również po części zadrzewione, zakrzaczone stanowią, schronienie dla wielu gatunków zwierząt,

w tym ptaków. Stanowią one korzystne warunki do występowania wielu gatunków fauny i awifauny. Sprzyja temu również sąsiedztwo otaczającej projekt planu doliny rzecznej. Obszary takie mają duże znaczenie dla różnorodności biologicznej miasta. Dodatkowo kwitnące drzewa i przydomowe kwiaty korzystnie wpływają na liczebność owadów błonkoskrzydłych (pszczoł, trzmieli) w mieście.

Podczas konsultacji społecznych, przez jednego z mieszkańców dostarczone zostały informacje o możliwości występowania w obszarze objętym analizą wielu innych gatunków zwierząt, w tym rzadkich, objętych ochroną. Wskazane gatunki to: sarny, zające, lisy, bociany białe (gniazdo na terenie o symbolu 8MNW), żurawie zwyczajne, myszołowy, krogulce, gąsiorki, dzięcioły zielone, dzięcioły duże, bażanty, sójki, wrony siwe, gawrony, kawki, sroki, synogarlice tureckie, grzywacze, szpaki, szczygły, kopciuszki, rudziki, jaskółki oknówki, piecuszki, wróble zwyczajne, mazurki, pliszki siwe, makolągwy, trznadłe, sikory bogatki, sikory ubogie, grzebiuszki ziemne, różne gatunki żab i ropuch, jaszczurki zwinki, modliszki zwyczajne, smukwy kosmate, różne gatunki motyli dziennych (m.in. rusałka pawik, rusałka pokrzywnik, rusałka admirał, rusałka żałobnik, paź królowej, dostojka malinowiec, modraszki, czerwonończyki), motyli nocnych.

W przypadku zaobserwowania gatunków objętych ochroną na podstawie rozporządzeń dotyczących ochrony gatunkowej roślin, grzybów lub zwierząt należy zwrócić się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wskazanie odpowiednich zaleceń, działań w celu podjęcia ochrony np. ostoi, siedliska.

ochrona przyrody i powiązania przyrodnicze

Omawiany teren od strony północnej i południowej sąsiaduje doliną rzeczną znajdującą się we obszarze podstawowego systemu przyrodniczego wyznaczonego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku. Niewielkie fragmenty na których ta dolina przechodzi przez opracowywany obszar znajdują się w granicach systemu przyrodniczego wspomagającego, który to uzupełnia i wspomaga system przyrodniczy podstawowy. W sąsiadujących dolinach rzecznych znajdują się też grunty leśne.

jakość powietrza

Klasyfikacja strefy aglomeracja białostocka (kod strefy PL2001), w której znajduje się miasto Białystok, uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2023 rok (GIOŚ 2024) w odniesieniu do substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi przedstawia się następująco:

- z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, ołowiu (Pb) w pyłe zawieszonym PM₁₀ - klasa wynikowa A; dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – klasa wynikowa A1 (brak przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego II fazy) oraz klasa A (brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego I fazy),
- z uwzględnieniem poziomów docelowych określonych dla arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ - klasa wynikowa A,
- z uwzględnieniem poziomu docelowego i długoterminowego dla ozonu – odpowiednio klasa A i D2.

Jakość powietrza w województwie podlaskim, pod względem zanieczyszczeń pyłowych, na przełomie ostatnich 10 lat (2014-2023) uległa zdecydowanej poprawie. Spadkowy trend notowanych stężeń zauważalny jest na każdym stanowisku pomiarowym. W aglomeracji

białostockiej zarejestrowano największą poprawę jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM₁₀ na stacji przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica wartości średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ z roku 2014 i 2023 wyniosła 13 µg/m³. W 2023 roku, pozostałe stanowiska w województwie podlaskim odnotowały również rekordowo niskie stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀. W 2023 roku na wszystkich stanowiskach pomiarowych zarejestrowano wyraźnie niższe w stosunku do lat ubiegłych, stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Najbardziej widoczne było to m.in. na stacji pomiarowej w Białymstoku przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} z 2014 i 2023 roku wyniosła 11 µg/m³. Na występowanie coraz niższych stężeń zanieczyszczeń pyłowych mają wpływ: zmieniający się na cieplejszy klimat Polski, poszerzenie świadomości społeczeństwa w zakresie dbania o środowisko oraz programy i inwestycje mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W 2023 r. na terenie województwa podlaskiego pomiary pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej (20 µg/m³) zarówno na obszarze aglomeracji białostockiej, jak i strefy podlaskiej. W aglomeracji białostockiej najwyższa średnia roczna ze stężeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} wystąpiła na stacji komunikacyjnej przy al. Piłsudskiego i wyniosła 14 µg/m³, co stanowi 70% dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu. Pozostałe stacje znajdujące się w obrębie aglomeracji białostockiej odnotowały znacznie niższe wartości stężeń średniorocznych: ul. 42 Pułku Piechoty – 12 µg/m³, ul. Warszawska – 11 µg/m³ i ul. Waszyngtona – 11 µg/m³.

Głównym źródłem emisji w województwie podlaskim, mającym wpływ na mierzone stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, jest emisja z sektora komunalno-bytowego. Również wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM_{2,5} wskazują na źródła grzewcze jako główną przyczynę nadmiernego zanieczyszczenia powietrza. W wyniku przeprowadzonych analiz serii pomiarowych, zarówno dla PM₁₀ jak i PM_{2,5}, stwierdzono, że pomiary w okresie zimowym (październik-marzec) są wyższe od pomiarów w okresie letnim (kwiecień-wrzesień).

Jako przyczynę przekraczania poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, wskazano lokalną emisję prekursorów oraz występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) a także napływ tego zanieczyszczenia i jego prekursorów spoza granic województwa.

W 2023 roku, w porównaniu do lat ubiegłych, na wszystkich stanowiskach pomiarowych zanotowano zmniejszenie się wartości stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu zawartego w pyłach zawieszonych PM₁₀. Wyraźny trend spadku stężeń widoczny jest od 2020 roku w aglomeracji białostockiej i od 2021 roku na stanowiskach pomiarowych w strefie podlaskiej. W aglomeracji białostockiej pomiary benzo(a)pirenu w pyłach zawieszonych PM₁₀ wykonywane są najdłużej i tu przekroczenie poziomu docelowego wystąpiło w latach 2013-2015, 2017-2018 oraz w 2020 roku. W ostatnich trzech latach nie zanotowano przekroczeń. Na poprawę jakości powietrza w zakresie tego zanieczyszczenia, podobnie jak w przypadku zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi, miały wpływ działania na rzecz ochrony powietrza takie jak: wymiana indywidualnych źródeł ciepła, zabiegi termomodernizacyjne zwiększające efektywność ciepłą ogrzewanych budynków oraz warunki meteorologiczne panujące w 2023 roku: m.in. ciepła zima oraz korzystne warunki przewietrzania.

klimat

Klimat Białegostoku jest dość surowy z wyraźnym wpływem kontynentalizmu, co przejawia się ostrymi zimami oraz gorętszymi i bardziej suchymi latami. Białystok charakteryzuje się klimatem wyraźnie chłodniejszym od innych dzielnic nizinnych. Średnia temperatura powietrza w dziesięcioleciu 2011-2020 wyniosła 8,2 °C, a w 2024 r. wyniosła 10,2 °C (GUS 2025). Średnie roczne prędkości wiatru wynoszą około 2,3 m/s. Średnia suma rocznych opadów atmosferycznych na terenie Białegostoku w dziesięcioleciu 2011 - 2020 wyniosła 645 mm, a w 2024 r. – 445 mm (GUS 2025). W przebiegu rocznym opady letnie przeważają nad zimowymi. Należy zauważyć, że poprzedni rok był chłodniejszy (9,3 °C) oraz bardziej obfity w opady – 620 mm.

Przedstawiając system wymiany powietrza na badanym terenie, to większość obszaru to tereny z dominującym procesem przewietrzania. Takie dość korzystne warunki panują na terenach otwartych, pokrytych niską roślinnością. Charakteryzują je optymalne warunki termiczne i wilgotnościowe, dobre przewietrzanie i nasłonecznienie. Tereny z udziałem regeneracji powietrza i przewietrzania to tereny pokryte częściowo drzewami i zaroślami. Miejsca pod zabudową to tereny utrudniające przewietrzanie. Znajdująca się zabudowa ogranicza poziomą wymianę powietrza. Im zabudowa jest bardziej zwarta, tym kluczowy proces klimatyczny w mieście – przewietrzanie – będzie bardziej utrudniony.

promieniowanie elektromagnetyczne

Teren opracowania nie znajduje się w zasięgu znaczącego oddziaływania pól elektromagnetycznych od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia oraz stacji bazowych telefonii komórkowej.

Z przeprowadzonych badań w 2023 roku wynika, że zarówno pomiary wykonane w ramach stałej sieci monitoringowej, jak i te zrealizowane w ramach monitoringu badawczego, nie wykazały przekroczeń norm dopuszczalnych. W żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1. W przypadku pomiarów wykonanych w ramach stałej sieci monitoringowej, aż w 10 punktach otrzymano wartości powyżej dolnej granicy oznaczalności sondy pomiarowej. Najwyższą zarejestrowaną wartość, która wynosiła 1,7 V/m odnotowano na terenie miasta Białystok, przy ulicy Antoniu Fabryczny 5/7. Średnia arytmetyczna natężenia pola elektromagnetycznego dla województwa podlaskiego z wykonanych badań w ramach stałej sieci monitoringowej oraz monitoringu badawczego z lat 2021-2023 wyniosła 0,57 V/m. Porównanie zestawionych danych z tego krótkiego okresu pozwala stwierdzić, że obserwuje się tendencje nieznacznie wzrostową wartości PEM w odniesieniu do lat ubiegłych, nie mniej jednak, poziom zagrożenia polem elektromagnetycznym w województwie podlaskim jest nadal znikomy. W większości miejsc, w których stwierdzono wyniki powyżej dolnej czułości sondy pomiarowej w 2021 r., w 2023 r. te wartości nieznacznie wzrosły. Wyjątek stanowią pomiary wykonane na rogu ulic M. Skłodowskiej-Curie i Z. Krasińskiego w Białymstoku, gdzie w 2021 r. natężenie pola elektromagnetycznego wynosiło 1,4 V/m, a w 2023 r. sklasyfikowano jako wynik poniżej granicy oznaczalności (GIOŚ 2024).

Niezależnie od działalności monitoringowej prowadzona jest działalność kontrolna w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi realizowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku. W 2023 r. Wydział Inspekcji wykonał 14 terenowych pomiarów kontrolnych, w których ponadnormatywnych wartości nie stwierdzono. W Białymstoku przeprowadzono kontrole interwencyjne trzech stacji bazowych telefonii

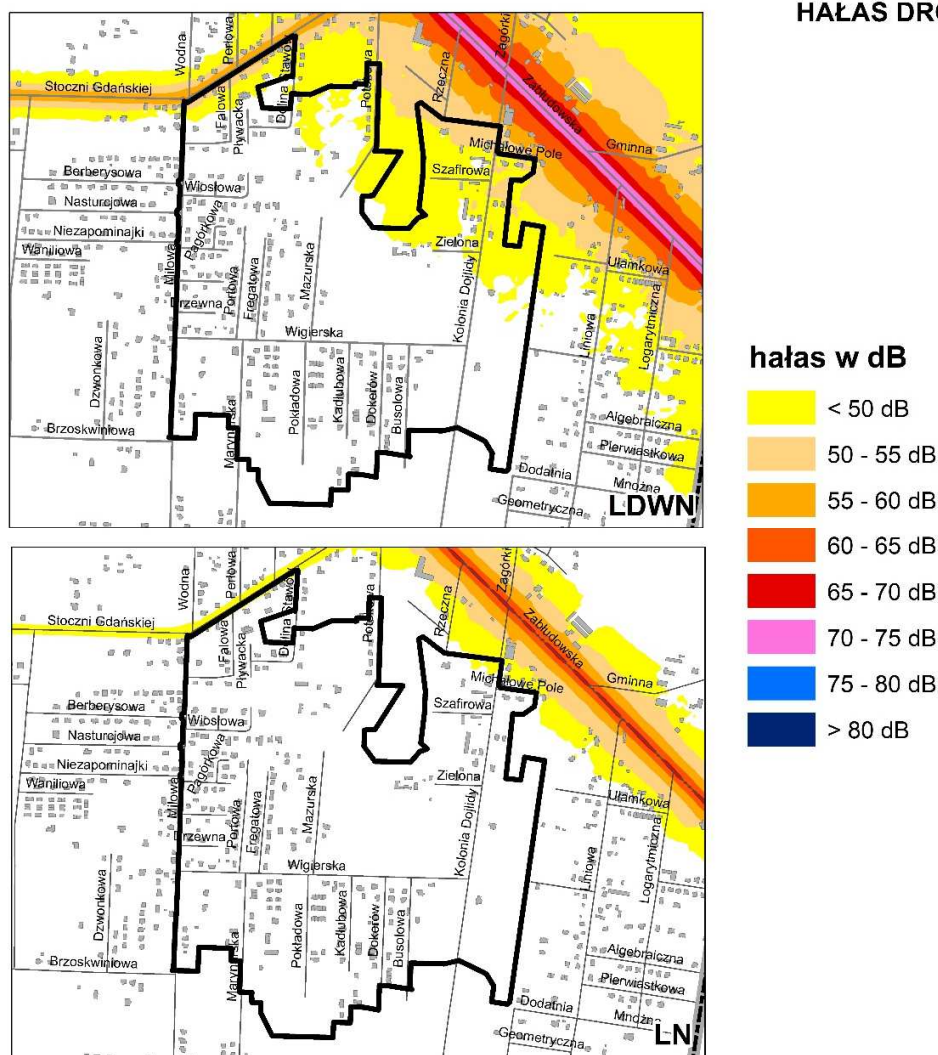
komórkowej tj. stacji bazowej P4 Sp. z o.o., stacji bazowej Orange Polska S.A.; stacji bazowej Towerlink Poland Sp. z o.o., znajdujących się na dachu budynku przy ul. Antoniukowskiej 11. Po przeprowadzonej analizie uzyskanych wyników pomiarów stwierdzono, iż wartości natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności, gdzie wykonano pomiary, nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach. Nie stwierdzono naruszeń (GIOS 2024).

klimat akustyczny

Obecnie podstawowymi kryteriami oceny hałasu w środowisku są poziomy dopuszczalne na danym terenie, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. Poziomy dopuszczalne są poziomami hałasu przenikającego na teren wymagający ochrony akustycznej od poszczególnych źródeł, takich jak np. drogi lub linie kolejowe, działalność produkcyjna. W obszarze projektu planu występują tereny podlegające ochronie akustycznej – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług zdrowia i pomocy społecznej lub usług edukacji (dla których zgodnie z Rozporządzeniem, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku nie powinny przekraczać: 64 dB w dzień i 59 dB w nocy od dróg bądź linii kolejowych) oraz tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej (dla których zgodnie z Rozporządzeniem, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku nie powinny przekraczać: 68 dB w dzień i 59 dB w nocy od dróg bądź linii kolejowych).

Źródłem hałasu na obszarze objętym opracowaniem jest przede wszystkim komunikacja samochodowa na ulicy Zabłudowskiej oraz z ulicy Stoczni Gdańskiej (rys. 5). Na podstawie *Strategicznej mapy hałasu miasta Białystok (2022 r.)* hałas na poziomie do 55 dB w ciągu dnia obejmuje najbliższe zlokalizowane od tych ulic obszary. Nieco dalej ulega on zmniejszeniu poniżej 50 dB. W porze nocnej hałas od tych ulic nie istnieje.

Obszar projektu planu nie znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu przemysłowego i kolejowego (*Strategiczna mapa hałasu 2022 r.*). Oddziaływanie linii kolejowych ma całkowicie marginalne znaczenie pod względem charakterystyki akustycznej całego miasta.

Rysunek 5 Imisja hałasu drogowego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu
źródło: Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.

zanieczyszczenie światłem

Zanieczyszczenie światłem to wszelki nadmiar sztucznego oświetlenia, które rozjaśniają nocne niebo, zaburzając tym samym naturalny rytm przyrody. Rozwój urbanistyki sprawia, że rośnie liczba źródeł światła. Należy pamiętać, że nie każde źródło światła niszczy środowisko naturalne. Szkodliwy jest jego nadmiar oraz nieprawidłowe ukierunkowanie. Zanieczyszczenie światłem wpływa negatywnie na faunę i florę – rozregulowanie okresów wegetacji u roślin, zaburzenia fotosyntezy oraz wpływ na behavior i fizjologię zwierząt. Poważnym zagrożeniem dla zwierząt są problemy z orientacją przestrzenną lub zmiany kierunków migracji wywołane sztucznym światłem.

Skuteczne zapobieganie zanieczyszczeniu światłem obejmuje projektowanie precyzyjnych systemów oświetleniowych, stosowanie energooszczędnych opraw zewnętrznych oraz właściwe zarządzanie oświetleniem. Najkorzystniejsze jest zastosowanie światła o ciepłej barwie. Niestety

coraz częściej wykorzystywane jest białe oświetlenie LED, jednak nie jest najlepszym wyborem dla człowieka oraz dla środowiska naturalnego. Istotną sprawą jest też, aby stosować minimalny strumień świetlny o ukierunkowanym kącie padania światła. Sztuczne światło powinno być skierowane punktowo, aby nie rozświetlało całego otoczenia. Im większa oświetlana przestrzeń, tym większe zanieczyszczenie światłem. Problem zanieczyszczenia światłem można również ograniczyć przez posadzenie większej liczby drzew przesłaniających emisję światła w niebo (ograniczając w ten sposób tzw. rozproszenie wtórne w atmosferze, ma ono znaczenie głównie w obszarach pozamiejskich).

Zjawisko zanieczyszczenia światłem może być wyeliminowane jedynie w sytuacji, w której w ogóle nie wykorzystujemy oświetlenia elektrycznego w nocy. To niemożliwe i niezalecane - przede wszystkim ze względu na nasz komfort i względy bezpieczeństwa. Zanieczyszczenia światłem może być jednak w bardzo dużym stopniu ograniczone. Dlatego kluczowe jest zadbanie o to, by już na początku danej inwestycji wdrażać zrównoważone rozwiązania oświetlenia zewnętrznego, które charakteryzują się wysoką efektywnością energetyczną i tylko w minimalnym stopniu warunkują zanieczyszczanie światłem.

W Polsce brak jest bezpośrednich przepisów prawnych definiujących zanieczyszczenie światłem, jako zagrożenia, a obowiązujące normy np. oświetlenia dróg są jedynie zaleceniami bez mocy prawnej. Brakuje również systemowego monitoringu tego zjawiska przez instytucje państwowe.

W projekcie planu miejscowego wprowadzono ograniczenia zanieczyszczenia światłem w zakresie kształtowania dróg publicznych i wewnętrznych oraz zabudowy i zagospodarowania terenu przeznaczonego pod usługi - terenu o symbolu 1UZ-UE.

dziedzictwo kulturowe oraz zabytki

Na obszarze objętym projektem planu nie występują zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków oraz zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków, a także obiekty będące dobrami kultury współczesnej.

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu

Pozostawienie przedmiotowego terenu bez obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje, że nie będzie możliwe określenie zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczenia terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy. Ponadto, sytuacja taka utrudni kształtowanie ładu przestrzennego oraz ochronę środowiska.

W przypadku braku realizacji projektu planu nie uporządkowane zostaną zasady kształtowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w związku z podejmowanymi działaniami inwestorów na tym obszarze zmierzającymi do uzyskania w trybie decyzji o warunkach zabudowy możliwości lokalizacji budynków o gabarytach i intensywności nieodpowiednich do charakteru osiedla. Nie zostaną również wyznaczone ciągi komunikacyjne w celu kształtowania ciągłości struktury miejskiej.

Brak planu zagospodarowania przestrzennego skutkować będzie dla terenów nie posiadających m.p.z.p., koniecznością zastosowania innych procedur – decyzje o warunkach zabudowy, w celu prowadzenia polityki przestrzennej. Procedury te w bardzo ograniczonym zakresie uwzględniają problemy związane z kształtowaniem i ochroną środowiska przyrodniczego. Można by było się spodziewać chaotycznego rozwoju budownictwa. A tak projekt planu przewiduje utrzymanie charakteru układu przestrzennego poprzez kształtowanie zasad zabudowy i zagospodarowania o niskiej intensywności. Zakłada przeznaczenie obszaru pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną głównie wolno stojącą i bliźniaczą, a także pod niezbędne usługi towarzyszące ww. zabudowie. Planuje się również utworzenie układu komunikacyjnego w powiązaniu z systemem dróg miejskich, umożliwiającego prawidłową obsługę nowej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

W projekcie planu starano się uwzględnić kryteria zrównoważonego rozwoju, poprzez wprowadzenie możliwie jak największych obszarów biologicznie czynnych, nie blokując jednocześnie rozwoju inwestycji. Zadaniem planowania przestrzennego jest zapewnienie utrzymania warunków równowagi przyrodniczej oraz racjonalna gospodarka zasobami środowiska.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone ok. 4,5 km od projektu planu w kierunku północno-wschodnim: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska (rys. 7). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie (najbliższej granicy planu – Rezerwat Las Zwierzyniecki, odległ. ok. 4 km na północny-zachód) oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

Fragmenty na północy opracowania, szczególnie w rejonie ul. Rzecznej, zachodzącej na obszar doliny rzecznej należą do systemu przyrodniczego wspomagającego wyznaczonego w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*.

Omawiany teren od strony północnej i południowej sąsiaduje z doliną rzeczną oraz częściowo gruntami leśnymi znajdującymi się w obszarze podstawowego systemu przyrodniczego wyznaczonego w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*. Fragmenty doliny, szczególnie większy fragment na północy w okolicy ul. Rzecznej, ul. Szafirowej z niewielkim zbiornikiem wodnym tworzy powiązanie przyrodnicze z sąsiadującą doliną cieku spod Zagórek.

Korytarz ekologiczny doliny Białej i jej dopływów stanowi w skali lokalnej najważniejszy ciąg ekologiczny za pośrednictwem, którego realizują się związki pomiędzy Puszcą Knyszyńską, Stawami Dojlidzkimi i Doliną Supraśli. Odgałęzienia tego systemu pozwalają na wzajemne powiązania większych kompleksów leśnych i terenów otwartych na terenie miasta i poza nim. Te naturalne związki mają ogromne znaczenie dla podtrzymania i odnawiania populacji zwierząt i roślin na terenie miasta. Są to główne ostoje różnorodności biologicznej. Górny odcinek rzeki Białej związany jest genetycznie z obszarem nieckowatego wytopiska, w obrębie moreny dennej, z utworami zastoiskowymi, w którym znajdują się Stawy Dojlidzkie.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Omawiany obszar planu nie jest objęty ochroną. Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone ok. 4,5 km od projektu planu w kierunku północno-wschodnim: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska (rys. 6). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie (najbliżej granicy planu – rezerwat przyrody Las Zwierzyniecki, odległ. ok. 4 km na północny zachód) oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

Realizacja ustaleń planu wprowadzi pewne zmiany w strukturze krajobrazu obszaru opracowania. Na terenach dotychczas niezainwestowanych wprowadzona zostanie realizacja ustaleń z zakresu funkcji mieszkaniowych. Będzie się to wiązało z ingerencją w istniejącą roślinność, w wierzchnie warstwy gleby, trwałym ograniczeniem infiltracji wód do profilu glebowego. Nastąpi ograniczenie naturalnej powierzchni biologicznej na rzecz powierzchni zabudowanych i utwardzonych. Dlatego ważne jest zostawienie możliwie jak największych powierzchni biologicznie czynnych. Mając na uwadze konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju, należy zadbać o wyrównanie potencjałów między terenami o charakterze otwartym i zabudowanym. Struktury zieleni zapewniają miastu podniesienie standardów jakości życia (łagodzenie uciążliwości klimatu miejskiego i poprawa estetyki miasta). Dodatkowo na takich terenach zatrzymywana, retencjonowana jest woda deszczowa, co przyczynia się do spowolnienia lub redukcji odpływu oraz poprawy bilansu wodnego zlewni. Infiltracja, czyli wsiąkanie wód do gruntu, jest najprostszym sposobem zagospodarowania wód deszczowych w miejscu powstania opadu i zasilania wód gruntowych. Zachowanie przyrody w miastach stanowi szczególny przykład zrównoważonego rozwoju.

W przypadku wyznaczania nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, należy przyjąć adekwatną do otoczenia intensywność zabudowy nowych terenów inwestycyjnych, należy zapewnić optymalne warunki zagospodarowania terenów, pozwalających na zachowanie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia, wymaganych przepisami w zakresie ochrony środowiska. Takie zapewnienie optymalnych proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi, utwardzonymi a biologicznie czynnymi, zapewni możliwość utrzymania retencji terenów i różnorodności biologicznej. Na terenach przeznaczonych do zagospodarowania istotna będzie dbałość o ustalone w planie miejscowym powierzchnie biologicznie czynne, które powinny zostać zagospodarowane głównie już istniejącą roślinnością, szczególnie skupiskami drzew, krzewów, istniejącymi w terenie zbiorowiskami łągowymi, które stanowić mogą m.in. siedliska dla zwierząt.

Zagrożeniem dla środowiska wpływającym niekorzystnie na wody gruntowe i gleby są zlokalizowane w niektórych miejscach, przy zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej bezodpływowe zbiorniki podziemne na ścieki, tzw. szamba (zwłaszcza w przypadku ich nieszczelności bądź innych niedociągnięć w budowie). Ścieki z opróżniania szamba lub przesiąki do gruntu w przypadku posiadania nieszczelnych szamb mogą grozić zanieczyszczeniem bakteriologicznym i chemicznym gleby oraz wody. Ścieki odprowadzane z gospodarstw domowych oprócz znacznej ilości wody zawierają odchody, resztki pożywienia, mydła i środki

piorące, detergenty, papier toaletowy, niekiedy również błoto, piasek, kawałki ścierek czy gąbek. W tym wszystkim jest duża ilość fermentujących substancji organicznych, bakterii, wirusów chorobotwórczych. Ścieki szybko ulegają więc procesowi fermentacji, jednocześnie błyskawicznie rozwijają się w nich szkodliwe dla zdrowia mikroorganizmy oraz pasożyty. Szambo musi być całkowicie szczelne, aby nie wystąpił wyciek nieczystości do gruntu i nie doszło do zanieczyszczenia wód gruntowych. Niezbędne jest szybkie objęcie przedmiotowego terenu scentralizowanym systemem gospodarki wodno – ściekowej.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PLANU

W trakcie opracowywania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzięto pod uwagę plany o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym, a także takie programy jak: *Programu ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej*, *Strategiczną mapę hałasu miasta Białostok*, *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* oraz dane wynikające z monitoringu środowiskowego.

Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej *Polityki ekologicznej państwa 2030 (PEP2030)*. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. Rolą polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Szczególne znaczenie w osiągnięciu celów polityki ekologicznej przypisane jest jednostkom samorządu terytorialnego. W ich gestii leży racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodzią oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.

Użytkowanie zasobów przyrodniczych to prawo obywateli, a jednocześnie obowiązek władz publicznych, polegający na tym, aby zapewnić trwały dostęp do tychże zasobów przyszłym pokoleniom. Do najważniejszych wyzwań w dziedzinie ochrony środowiska należy zrównoważone, oszczędne i racjonalne gospodarowanie jego zasobami naturalnymi. Podejmowanie wysiłków na rzecz zapewnienia dostępu do tych zasobów następnym pokoleniom jest szczególnie istotne w świetle postępującej urbanizacji, która, tworząc bodźce dla rozwoju gospodarczego, będzie zwiększała presję na zasoby pożywienia, wody i energii.

Dla wspierania zrównoważonego rozwoju miast kluczowe znaczenie będzie mieć dalsze wdrażanie polityki w zakresie zrównoważonego planowania i projektowania przestrzeni miejskiej, w tym zapobieganie rozlewaniu się miast. Inteligentne mechanizmy planowania i zarządzania mogą wpływać na zachowania dotyczące mobilności, popychając je w kierunku bardziej zrównoważonych form transportu i zmniejszenia zapotrzebowania na transport. Mogą one również zwiększyć efektywność energetyczną budynków, zmniejszając presję na środowisko i jednocześnie poprawiając jakość życia człowieka. Dobrze zaplanowane obszary miejskie, zapewniające łatwy dostęp do naturalnych terenów zielonych, w tym zwłaszcza terenów nadrzecznych oraz umożliwiające tworzenie zielonej i błękitnej infrastruktury miejskiej, mogą

dawać korzyści dla zdrowia i jakości życia człowieka, także łagodzić odczuwalne przez mieszkańców miast skutki zmian klimatu.

Zadaniem korytarzy i klinów napowietrzających jest wentylowanie miast. Mają one pompować świeże powietrze z zielonych obszarów do centrów miast, w tym do wysp ciepła. W tym celu potrzebne są wolne od zabudowy przestrzenie prowadzące z peryferii w głąb miasta. Naturalne – jak rzeki czy tereny zielone jednocześnie oczyszczające miejskie powietrze – lub sztuczne (jak tory kolejowe czy szerokie drogi). W związku z tym konieczne jest wprowadzenie zapisów ograniczających zabudowę korytarzy i klinów napowietrzających, korytarzy ekologicznych i dolin rzecznych, szczególnie w ośrodkach miejskich. Preferowaną formą ochrony akustycznej na terenach pełniących funkcje korytarzy i klinów napowietrzających powinny być nasadzenia roślinne z roślin gęsto ulistnionych. Prawidłowe kształtowanie oraz ochrona krajobrazu mogą odegrać kluczową rolę w utrzymaniu łączności ekologicznej w środowisku. Planowanie przestrzenne uwzględniające ważne elementy krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego jest w stanie zagwarantować utrzymanie oraz odbudowywanie łączności ekologicznej w środowisku.

W najbliższych latach skutki zmian klimatu w Polsce mogą stać się coraz bardziej odczuwalne. Efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Jednym z głównych wyzwań dla zrównoważonego rozwoju w Polsce jest więc dostosowanie się do zmian klimatu poprzez poprawę odporności poszczególnych sektorów gospodarki. Obok działań adaptacyjnych Polska kontynuować powinna podejmowanie wysiłków na rzecz łagodzenia zmian klimatu i zmniejszenia koncentracji dwutlenku węgla w powietrzu. Zwrot w kierunku zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych będzie wymagał energicznych i skoordynowanych działań w różnych sektorach gospodarki, a prowadzona polityka klimatyczna będzie w dalszym ciągu stymulować korzystanie z czystych technologii.

Ustalenia planistyczne omawianego dokumentu zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju uwzględniają:

- wymagania ochrony środowiska,
- wyniki monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i pól elektromagnetycznych,
- uwzględniono zespoły zieleni wysokiej oraz pojedyncze drzewa.

Istotą prowadzenia *Krajowej Polityki Miejskiej 2030* jest stawianie czoła wyzwaniom rozwojowym oraz budowanie warunków do wzmacniania zdolności miast i miejskich obszarów funkcjonalnych do zrównoważonego rozwoju, polepszania jakości życia mieszkańców i budowania odporności na obserwowane zmiany klimatu. Dokument ten wyznacza sześć celów. Wśród nich jest m.in.

- Miasto kompaktowe – oznacza dążenie do rozwoju obszarów miejskich (w zwartości strukturalnej) w sposób zrównoważony i odpowiedzialny oraz do racjonalnego wykorzystania przestrzeni.
- Miasto zielone – oznacza przeciwstawianie się pogłębianiu kryzysu klimatycznego, przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz odbudowywanie ekosystemów na obszarach miejskich (zwiększanie terenów zieleni oraz ciągłość ekosystemów przenikających się z obszarami zurbanizowanymi).

W realizacji wizji i celów KPM 2030, obowiązują zasady, gdzie jednym z priorytetów jest dbałość o zazielenianie obszarów miejskich, co ma bardzo korzystny wpływ na jakość życia

mieszkańców. Każda inwestycja czy pakiet przedsięwzięć na danym obszarze miejskim powinien być analizowany pod kątem ochrony środowiska przyrodniczego i zwiększania powierzchni biologicznie czynnej z zielenią dającą cień oraz zielenią wysoką, która pozytywnie wpływa na odczuwanie skrajnie wysokich temperatur przez mieszkańców miast. Ponadto powinny być uwzględniane zielone dachy czy fasady oraz różne formy retencjonowania wody. W projekcie planu wskazuje się udział powierzchni biologicznie czynnej do zachowania. Wyznaczone zostały również zespoły zieleni wysokiej oraz wartościowe drzewa do zachowania i uzupełnień.

Wśród kluczowych wyzwań obszarów miejskich w *KPM 2030* jest m.in.:

- Niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w miastach – wprowadzenie standardu ochrony i kształtowania zieleni w procesach inwestycyjnych, upodmiotowienie prawne „błękitno-zielonej” infrastruktury, gospodarowanie zasobami wodnymi w układzie zlewniowym (w tym m.in. tworzenie systemów rozproszonej retencji, projektowanie pasów przydrożnych z wykorzystaniem zielonej retencji, kształtowanie zieleni w formie wklęsłej), mechanizmy finansowe, legislacyjne i organizacyjne na rzecz zwiększenia naturalnej retencji, przeciwdziałanie powodziom miejskim oraz suszom i ich skutkom poprzez zmiany legislacyjne (w tym m.in. wyeliminowanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, prowadzenie polityki informacyjnej z zakresu retencji wodnej oraz zachowania powierzchni przepuszczalnych i biologicznie czynnych), wprowadzenie planu zarządzania błękitno - zieloną infrastrukturą miasta jako realizacji rekomendacji opracowania „planu zazieleniania”, zawartej w unijnej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 (w tym m.in. plan zarządzania drzewostanem miejskim).
- Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach – zmiany legislacyjne zwiększające możliwość rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury na terenach intensywnie zagospodarowanych (ochrona terenów zieleni przed nadmierną zabudową powierzchniami szczelnymi oraz ochrona terenów „dzikiej” zieleni, które pełnią istotną rolę w kontekście adaptacji o zmian klimatu, np. pełniąc funkcje retencyjne), ujednolicenie planowania z zakresu ochrony powietrza w miastach, niwelowanie głównych źródeł niskiej emisji w transporcie oraz ograniczenie hałasu (ograniczenie ruchu samochodowego).

Susza, obok powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych, ekstremalnych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę Polski. Mając na uwadze skutki suszy (ograniczenia w możliwości korzystania z wód, dostępu do usług wodnych lub możliwości prowadzenia produkcji rolnej lub leśnej), główny cel „Planu przeciwdziałania skutkom suszy”- PPSS, jakim jest „przeciwdziałanie skutkom suszy”, odwołuje się do procesu kształtowania zasobów wodnych oraz racjonalnego korzystania z zasobów wodnych zgodnie z obowiązującymi normatywami. Do celów szczegółowych PPSS należą:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- 2) zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy,
- 3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
- 4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Właściwe planowanie przestrzenne, zachowanie powierzchni nieutwardzonych to jedno z działań nietechnicznych w zakresie tworzenia, ochrony i wzmacniania retencji. Prawidłowe zagospodarowanie i użytkowanie zlewni rzecznej jest ważnym elementem ochrony zasobów wodnych. Idea konieczności zwiększania zasobów dyspozycyjnych przez powiększanie, w tym przywracanie zdolności retencyjnych poszczególnych zlewni, zarówno jest wpisana w cele planowania w gospodarowaniu wodami, jak i jest stałym elementem zarządzania ryzykiem

powodziowym. Stanowi także instrument planowania przestrzennego oraz ochrony ekosystemów wodnych i od wód zależnych. W katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy w PPSS znajduje się m.in. działanie polegające na retencji i zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych. Celem tego działania jest zatrzymywanie wód opadowych w miejscu ich powstania oraz wykorzystanie ich w okresach suszy atmosferycznej, a także obniżenie podatności terenów zurbanizowanych na zjawisko suszy. Działanie to obejmuje analizy możliwości zagospodarowania wód opadowych i możliwość zwiększenia udziału powierzchni przepuszczalnych na terenach zurbanizowanych, zdegradowanych oraz przemysłowych, rozwój tzw. zielonej i błękitnej infrastruktury i uwzględnienie odpowiednich zapisów lub zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Działanie to dotyczy także realizacji zadań inwestycyjnych związanych ze zwiększeniem retencji wód opadowych na terenach zurbanizowanych. Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia odporności terenu na ryzyko suszy poprzez zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnych i powierzchni o przepuszczalnej nawierzchni na terenach zurbanizowanych, a tym samym zwiększenia retencji wód deszczowych w miejscu ich powstania. Tego typu działania oprócz łagodzenia skutków suszy przyczynią się również do lepszej adaptacji przestrzeni terenów zurbanizowanych do zmian klimatu oraz przeciwdziałania występowaniu podtopień i powodzi miejskich.

„Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030” – PPNW został opracowany w celu podjęcia działań zapobiegających występowaniu niedoborów wody w Polsce. Głównym celem Programu jest zwiększenie retencji wodnej w Polsce. Zapewnić to mają analiza i kreślenie kompleksowych działań zwiększających retencję wody. Program uwzględnia wszystkie rodzaje retencji: sztuczną i naturalną oraz wskazuje działania ukierunkowane na jej zwiększenie.

Cel główny PPNW mają wspierać 3 priorytety:

1. wskazanie i realizacja działań z zakresu budowy zintegrowanego systemu naturalnej i sztucznej retencji wodnej;
2. stworzenie warunków do zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych;
3. wzmocnienie świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencionowania i oszczędzania wody.

Zgodnie z założeniami do PPNW, jednym z działań jest realizacja MPA (Miejski Plan Adaptacji) oraz inne działania mają ce na celu zwiększenie retencji w miastach (m.in. błękitno-zielona infrastruktura, retencja wód opadowych i zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnej). Działanie to obejmuje m.in. zwiększenie powierzchni terenów zieleni, zbieranie deszczówki, tworzenie rowów i muld chłonnych, zmiana powierzchni nieprzepuszczalnej na przepuszczalną, zakładanie ogrodów deszczowych. Celem zwiększenia retencji w miastach jest zagospodarowanie wód opadowych, aby ograniczyć odpływ do rzeki, zniwelować lokalne podtopienia, zapewnić wodę roślinom podczas suszy, ograniczyć zużycie wody na podlewanie roślin i cele bytowe/gospodarcze, a także ponownie wykorzystywać i oszczędzać zasoby wodne. Dzięki wprowadzeniu elementów błękitno-zielonej infrastruktury do planowania przestrzennego na terenach zurbanizowanych, możliwe jest wykorzystanie potencjału terenów zielonych do retencionowania wody. Skutecznym działaniem mającym na celu przeciwdziałanie powodziom miejskim, zwiększeniu retencji wód na terenach zurbanizowanych oraz opóźnieniu spływu wody opadowej do kanalizacji są np. zielone dachy.

Działaniem wspierającym Miejskie Plany Adaptacji w zwiększaniu retencji w miastach jest program „Moja woda”, którego celem jest zwiększenie retencji na terenach posesji przy budynkach jednorodzinnych również na terenach zurbanizowanych.

Celem Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku jest zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, w tym jego dokuczliwości, w oparciu o ustalone priorytety. W tym celu wykorzystano *Strategiczną mapę hałasu miasta Białystok z 2022 r.* oraz *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego z 2024 r.* W projekcie planu ustalono odnoszenie hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami w stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów mieszkaniowo-usługowych oraz terenów edukacji i domów opieki społecznej. W budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych z zakresu edukacji i z zakresu opieki społecznej ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych. Wobec tego spełniono przesłanki z *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* odnośnie zmniejszenia skali narażenia mieszkańców miasta na ponadnormatywny poziom hałasu emitowanego przez środki transportu i sektor gospodarczy.

W związku z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono obsługę telekomunikacyjną w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicami planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach. Zakazano lokalizacji wolno stojących masztów i wież (tj. nie umieszczanych na budynkach).

Plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów *Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE* w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód: przez wody powierzchniowe dobrego stanu chemicznego i ekologicznego, natomiast przez wody podziemne dobrego stanu chemicznego i ilościowego. *Plan* ten stanowi fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta wschodnia część projektu planu leży w Przyczeczu Białej, natomiast większa północna część należy do zlewni Białej, a dokładnie Cieku spod Zagórek, zaś południowa do Cieku spod Dojlid Górnych. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunkach przebiegających dolin rzecznych, ku północy czy południa. Od strony północnej do granicy projektu planu przylega morfologiczna dolina rzeczna Cieku spod Zagórek, która to częściowo, niedaleko ulicy Szafirowej zachodzi w granicę projektu planu. Tam też w okolicy ulicy Szafirowej znajduje się zbiornik wodny. Zaś od strony południowej projekt planu bezpośrednio graniczy z doliną Cieku spod Dojlid Górnych. Pozostawione w projekcie planu powierzchnie biologicznie czynne na terenach inwestycyjnych, zespoły zieleni wysokiej, będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni. W zakresie zagospodarowania terenów okresowo podmokłych, z wysokim poziomem wód gruntowych ustalono zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojeżdż i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych – nie dotyczy terenów komunikacji drogowej publicznej i wewnętrznej. Zakazano również, fundamentowania ciągłego

w przypadku realizacji ogrodzeń oraz na niektórych terenach dolinnych lokalizacji kondygnacji podziemnych. Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań antropogenicznych w zlewni mających wpływ na wody podziemne.

Cele zawarte w *Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych* dążą do poprawy jakości wód poprzez m.in. wyposażenie aglomeracji w system kanalizacyjny. Realizacja celów *KPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności. W projekcie planu ustalono, ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej podstawowym systemem odprowadzenia ścieków komunalnych. Dopuszczono odprowadzanie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej, spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych systemów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Założenia projektu planu przy uwzględnieniu działań w *Planie Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* przekładają się na osiągnięcie celu głównego *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Nie przewiduje się, by zamierzenia projektu planu miejscowego wpłynęły negatywnie na zmianę klimatu.

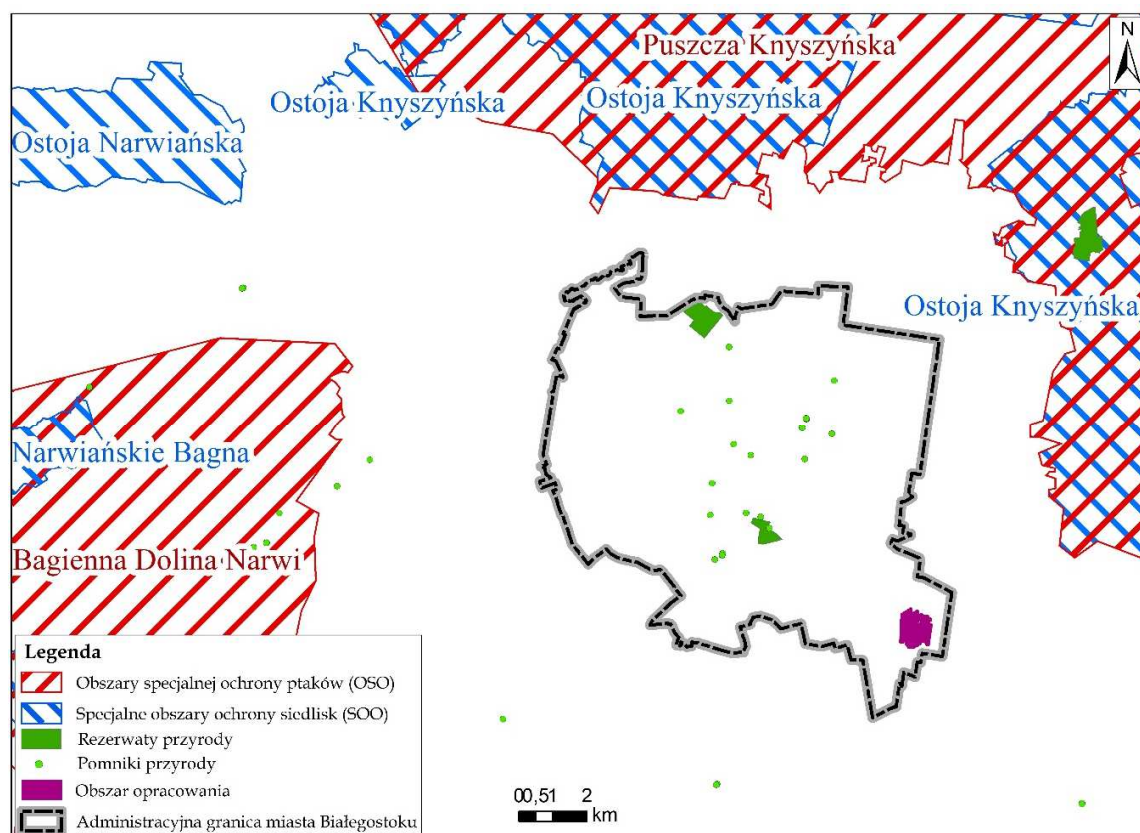
Obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnej oraz częściowa ochrona zespołów zieleni wysokiej ograniczy negatywne skutki susz i powodzi. Zieleń pełni wiele funkcji, w tym przyrodniczą, klimatyczną, hydrologiczną. Zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic oraz uwzględnienie zieleni wysokiej na parkingach będzie wpływać na lokalny klimat. Rzeźba terenu będzie kształtowana tak, by umożliwić retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności. Ponadto dostosowano ustalenia dotyczące zapotrzebowania na energię elektryczną, jak i ciepłą przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Powyższe ustalenia są zgodne z celami zawartymi w *SPA2030* by uwzględniać zmiany klimatyczne dla miast poprzez m.in. adaptację instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawałnych, małą retencję miejską oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymianę szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanego planu) obszarów Natura 2000 (rys. 6) - Puszcę Knyszyńską (kod PLB200003), Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006), ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu,

nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje zanieczyszczenia wód, fragmentacji obszarów leśnych oraz przesuszenia terenów podmokłych i zaniku siedlisk łągowych, torfowiskowych i źródliskowych w obszarze Ostoi Knyszyńskiej jako specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO). Projekt planu nie wpłynie ponadto na zwiększenie presji turystyczno-rekreacyjnej i zanieczyszczenie wód będącymi głównymi zagrożeniami na terenie Puszczy Knyszyńskiej będącej obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSO), której zadaniem jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, rozumiana głównie jako zachowanie krajobrazu leśnego Puszczy Knyszyńskiej oraz zachowanie bądź odtworzenie niektórych elementów tego krajobrazu.

Rysunek 6 Lokalizacja obszaru projektu planu względem najbliższych form ochrony przyrody

Źródło: Opracowanie własne

W związku z informacjami przedstawionymi we wcześniejszych rozdziałach, postanowiono przedstawić potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska (tabela 2) w skali lokalnej.

Tabela 2 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Typ oddziaływań ¹⁾
Różnorodność biologiczna	wkomponowanie w przyszłe zagospodarowanie terenów zieleni wysokiej, pojedynczych wartościowych drzew,	+ D B
	zmiana przeznaczenia niewielkich fragmentów terenu leśnego na cele nieleśne,	- D S B
Zwierzęta	ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny na terenach dotychczas niezabudowanych,	- D S B
	ograniczenie zanieczyszczenia światłem w zakresie kształtowania dróg publicznych i wewnętrznych oraz zagospodarowania terenu 1UZ-UE,	+ D B/P
	umożliwienie dalszego bytowania (ewentualnie gniazdowania) zwierząt na obszarach z zachowanym drzewostanem,	+ D B
Ludzie	stosowanie scentralizowanego systemu ogrzewania budynków lub proekologicznych nośników energii zapewni odpowiednią jakość powietrza,	+ D S B
	ograniczenie zanieczyszczenia światłem w zakresie kształtowania dróg publicznych i wewnętrznych oraz zagospodarowania terenu 1UZ-UE,	+ D B/P
	wprowadzenie klasyfikacji obszarów planistycznych ze względu na dopuszczalny poziom hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami	+ D S B/P
Rośliny	zmiana części dotychczasowych zbiorowisk na tereny przeznaczone pod zabudowę,	- D S B
	w zakresie kształtowania zieleni zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych),	+ D S B
	wkomponowanie istniejących drzew, zespołów zieleni wysokiej w zagospodarowanie zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej, usługowej,	+ D S B
	zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic oraz w przypadku budowy parkingów,	+ D S B
	zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenie planistycznym,	+ D S B
Woda	spływy i infiltracja zanieczyszczonych wód opadowych z powierzchni utwardzonych, parkingów terenowych,	- D S B/P
	funkcjonowanie scentralizowanego systemu wodno - kanalizacyjnego,	+ D S B
	zapewnienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej ułatwiającej wsiąkanie wód opadowych zapewniającej prawidłowy obieg wody w przyrodzie,	+ D S B
	kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,	+ D S B
	zastosowanie materiałów naturalnych, przepuszczalnych, przy dojazdach, dojazdach, parkingach na terenach okresowo podmokłych,	+ D S B
Powietrze	stosowania lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła wytwarzanego w procesach proekologicznych, wykorzystania ciepła z projektowanej sieci ciepłowniczej,	+ D S B
	emisja zanieczyszczeń z indywidualnych źródeł ciepła (głównie spalania paliw stałych) oraz z ruchu pojazdów,	- D S B W
	kształtowanie zieleni przyulicznej i zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego,	+ P D
Powierzchnia	kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy,	- D/Sr S B

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku
w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Typ oddziaływań ¹⁾
ziemi	ograniczona powierzchnia zabudowy,	+ D S B/P
	wzrost udziału powierzchni zainwestowanych	- D S B
	zachowanie minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych,	+ D S B
	kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,	+ D S B
Krajobraz	kształtowanie krajobrazu terenów zurbanizowanych z uporządkowaną zabudową mieszkaniową jednorodzinną o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, przy wykorzystaniu zespołów zieleni wysokiej, a także ochrony wartościowego drzewostanu,	+ D S B
Klimat	maksymalne wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie zespołów zieleni wysokiej, wartościowego drzewostanu wpłynie lokalnie w sposób korzystny na mikroklimat i cyrkulację powietrza,	+ D/Śr B
	zmiana klimatu lokalnego wynikająca ze zwiększenia terenów zabudowanych,	- D S B
Zasoby naturalne	wyłączenie części terenu pod zabudowę z powierzchni biologicznie czynnej,	- K/Śr S B
	zasolenie gleby powodowane usuwaniem śliskości w okresie zimowym,	- Śr S B/P
	zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej,	+ D S B
	ograniczona powierzchnia zabudowy,	+ D S B
Zabytki	brak	-
Dobra materialne	dostosowanie ustaleń do potrzeb społecznych.	+ S B

¹⁾ Typy oddziaływań na środowisko:

D – długoterminowe, Śr – średnioterminowe, K – krótkoterminowe, Ch – chwilowe, S – stałe, B – bezpośrednie, P – pośrednie, W – wtórne,
„+” - pozytywne, „-” - negatywne

Oddziaływanie skumulowane na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu planu wystąpi na etapie inwestycyjnym lokalnie poprzez zwiększenie poziomu hałasu, ilości zanieczyszczeń spalinami oraz zanieczyszczenie gruntu produktami ropopochodnymi z ciężkiego sprzętu budowlanego. Ze względu na proponowany rodzaj i skalę inwestycji zawartą w projekcie planu, uciążliwości te będą krótko- bądź średnioterminowe (prowadzone w ściśle określonym czasie).

Omawiany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. W chwili obecnej niemożliwe jest bardziej szczegółowe określenie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. Wymaga to szerszego rozpatrzenia podczas poddania inwestycji ocenie oddziaływania na środowisko, przy wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Podczas tej procedury uwzględni się wpływ danej inwestycji na poszczególne elementy środowiska i wyeliminowanie zagrożeń. Projekt planu jest w tym względzie zbyt ogólny nie określając bliżej charakteru inwestycji.

10. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W związku z informacjami przedstawionymi we wcześniejszych rozdziałach, w dalszej części pracy odniesiono się jedynie do środowiska w zasięgu terenu objętego projektem planu.

10.1. Ustalenia projektu planu ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi

w zakresie kształtowania zieleni:

- ustala się:
 - zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych);
 - wkomponowanie istniejących drzew i naturalnych kompleksów zieleni wysokiej w zagospodarowanie zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej,
 - kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
 - w przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i na terenach komunikacji drogowej publicznej) – zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie,
 - zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności; w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych,
- w zakresie zagospodarowania części terenów z zespołami zieleni wysokiej oznaczonych odpowiednio na rysunku planu:
 - a) ustala się:
 - utrzymanie istniejących zespołów zieleni wysokiej oraz jej uzupełnienie,
 - maksymalne wkomponowanie istniejących drzew w projektowane zagospodarowanie,
 - zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej – zgodnie z ustaleniami szczegółowymi,
 - wprowadzenie nowych nasadzeń drzew, krzewów i roślinności z uwzględnieniem warunków siedliskowych;
 - b) dopuszcza się niezbędną wycinkę drzew w celu lokalizacji: zabudowy – zgodnie z ustaleniami szczegółowymi, dojazdów i infrastruktury technicznej.
- w odniesieniu do drzew wartościowych wskazanych do zachowania, tj. brzoź, dębów, klonów, jodeł i sosen oznaczonych na rysunku planu:
 - ustala się utrzymanie terenu biologicznie czynnego wokół pnia, a w przypadku braku takiej możliwości, stosowanie nawierzchni przepuszczalnych,
 - ustala się wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie,

- dopuszcza się wycinkę ze względów sanitarnych oraz zagrożenie ludzi lub mienia; wycinkę drzew rosnących w liniach rozgraniczających dróg publicznych i wewnętrznych, innych przestrzeni publicznych, ze względu na konieczność realizacji sieci i elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- w zakresie zagospodarowania terenów, oznaczonych na rysunku planu jako okresowo podmokłe z wysokim poziomem wód gruntowych:
 - ustala się zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojazdów, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych – nie dotyczy terenów komunikacji drogowej publicznej i wewnętrznej,
 - fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń,
- na części terenów o symbolach: 7MNW, 10MNW, 14MNW, 17MNW, 22MNW, 23MNW, 3MNW-U, 5MNW-U zakazuje się kondygnacji podziemnych,
- na terenach o symbolach: 1MNW, 2MNW, 3MNW, 4MNW, 5MNW, 6MNW, 7MNW, 8MNW, 9MNW, 10MNW, 11MNW, 12MNW, 13MNW, 14MNW, 15MNW, 16MNW, 17MNW, 18MNW, 19MNW, 20MNW, 21MNW, 22MNW, 23MNW i 24MNW ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej:
 - na terenie 7MNW oraz na częściach terenów z zespołami zieleni wysokiej – minimum 50 %,
 - na pozostałych terenach – minimum 40 %,
- na terenach o symbolach: 1MNW-U, 2MNW-U, 3MNW-U, 4MNW-U i 5MNW-U ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej:
 - w przypadku zabudowy z funkcją mieszkaniową jednorodzinną – minimum 40 %,
 - w przypadku zabudowy usługowej – minimum 30 %.
- na terenach o symbolach 1MNS, 2MNS, 3MNS, 4MNS, 5MNS i 6MNS ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej – minimum 40 %,
- na terenie o symbolu 1UZ-UE ustala się teren biologicznie czynny na minimum 40 %,
- na terenie o symbolu 1UR ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej na minimum 30 %.

w zakresie ochrony wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych:

- ustala się ogólnomiejską sieć wodociągową jako podstawowy system zaopatrzenia w wodę,
- dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z innych systemów wodociągowych, spełniających warunki dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- dopuszcza się korzystanie z własnych ujęć wody, zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach Prawa wodnego,
- ustala się ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzenia ścieków komunalnych,
- dopuszcza się odprowadzenie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych rozwiązaniach zgodnych z przepisami odrębnymi,
- w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się następujące odbiorniki wód opadowych i roztopowych:
 - grunt, przy wykorzystaniu systemów retencji wody,

- rzekę Białą, zlokalizowaną poza granicami planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów,
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do ogólnomiejskiej sieci kanalizacji deszczowej w ulicach: 1KDL (Miłowa), 9KDD (Wigierska), 16KDD (Kolonia Dojlidy) oraz do innych istniejących i projektowanych ogólnomiejских sieci kanalizacji deszczowej w sąsiednich ulicach,
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych.

w zakresie ochrony powietrza i pośrednio klimatu:

- w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesach:
 - a) przetwarzania energii elektrycznej,
 - b) odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach),
 - c) spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych,
 - d) wykorzystania ciepła z ogólnomiejских sieci ciepłowniczych wodnych i parowych zlokalizowanych poza granicami planu,
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się stosowanie:
 - a) innych ogólnomiejских systemów i czynników służących do przesyłania energii,
 - b) indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych.

w zakresie ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi:

- ustala się dopuszczalny poziom hałasu w środowisku:
 - na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych symbolami MNW i MNS - jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług oznaczonych symbolami MNW-U – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
 - na terenach usług zdrowia i pomocy społecznej, usług edukacji oznaczonych symbolem UZ-UE - jak dla terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych z zakresu edukacji oraz z zakresu opieki społecznej ustala się zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych,
- ustala się obsługę telekomunikacyjną w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu – z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicami planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach,
- zakazuje się lokalizacji wolno stojących masztów i wież (tj. nie umieszczanych na budynkach).

w zakresie gospodarki odpadami:

- ustala się prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami,

- na całym obszarze objętym projektem planu wyklucza się przeznaczenie pod teren gospodarowania odpadami.

W projekcie planu miejscowego wprowadzono ustalenia planistyczne odnoszące się do ograniczenia uciążliwości zanieczyszczenia światłem. W zakresie kształtowania dróg publicznych i wewnętrznych oraz zabudowy i zagospodarowania terenu 1UZ-UE należy uwzględnić odpowiednie rozwiązania przeciwdziałające zanieczyszczeniu światłem, m.in. w zakresie konstrukcji opraw świetlnych i systemów regulujących moc oświetlenia oraz ich rozmieszczenia, w sposób niepowodujący nadmiernej emisji światła i uciążliwości dla ludzi i zwierząt.

Na terenie objętym projektem planu ustala się ograniczenie wysokości budynków, budowli oraz instalacji i urządzeń technicznych, w tym lokalizowanych na dachach budynków – do rzędnej 196 m n.p.m.

10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi

Urbanizacja w ujęciu przestrzennego rozwoju miasta jest zjawiskiem naturalnym. W związku z tym przekształcenia zmierzające do zmiany zagospodarowania poszczególnych terenów na obszarze miasta są nieuniknione. Podstawą zamierzonych przekształceń urbanistycznych w przedmiotowym projekcie planu jest konieczność określenia zasad zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy, przede wszystkim mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w związku z podejmowanymi działaniami inwestorów na tym obszarze zmierzającymi do uzyskania w trybie decyzji o warunkach zabudowy możliwości lokalizacji budynków o gabarytach i intensywności nieodpowiednich do charakteru osiedla. Niezbędne jest również wyznaczenie ciągów komunikacyjnych w celu kształtowania ciągłości struktury miejskiej.

Propozycje rozwiązań proponowanych w projekcie planu będą prowadzić do łagodzenia negatywnych wpływów na środowisko przyrodnicze. W zakresie kształtowania zieleni na całym obszarze objętym planem ustalono zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych). Istniejące na całym obszarze drzewa i naturalne kompleksy zieleni wysokiej powinny być wkomponowane w zagospodarowaniu zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej. Rola przyrodnicza zieleni miejskiej, w tym klimatyczna, hydrologiczna i biologiczna, jest wiodącą dla kształtowania jakości i stanu środowiska przyrodniczego w mieście oraz dla stanu sanitarnego miasta. Drzewa, w szczególności duże i stare odgrywają ogromną rolę przyrodniczą i ekologiczną. Poprzez pochłanianie dwutlenku węgla, poprawiają skład powietrza. Oczyszczają powietrze z pyłów i gazów. Zatrzymują one i usuwają z otoczenia szereg składników tworzących smog. Mają korzystny wpływ na sytuację gruntowo-wodną. Powodują zatrzymanie wody opadowej w strefie korzeniowej i pod koroną oraz magazynują wodę w swoich tkankach.

W zakresie zagospodarowania części terenów z zespołami zieleni wysokiej ustalono utrzymanie istniejących zespołów zieleni wysokiej oraz jej uzupełnienie. Istniejące drzewa

zostaną maksymalnie wkomponowane w projektowane zagospodarowanie. Ustalono również wprowadzenie nowych nasadzeń drzew, krzewów i roślinności z uwzględnieniem warunków siedliskowych. Dopuszczono niezbędną wycinkę drzew w celu lokalizacji: zabudowy- zgodnie z ustaleniami szczegółowymi, dojść, dojazdów i infrastruktury technicznej.

Wskazane do zachowania wartościowe gatunki drzew takie jak brzozy, dęby, klony, jodły i sosny zostaną wkomponowane w projektowane zagospodarowanie. Ustalono utrzymanie terenu biologicznie czynnego wokół ich pnia, a w przypadku braku takiej możliwości, stosowanie nawierzchni przepuszczalnych. Ich wycinka została dopuszczona ze względów sanitarnych oraz zagrożenie ludzi lub mienia, a także dopuszczono wycinkę drzew rosnących w liniach rozgraniczających dróg publicznych i wewnętrznych, innych przestrzeni publicznych, ze względu na konieczność realizacji sieci i elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

W przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i na terenach komunikacji drogowej publicznej) ustalono zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie. Roślinność wprowadzona na teren parkingu nie tylko zatrzymuje wodę opadową i ma korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, ale też oczyszcza powietrze z kancerogennych produktów spalania paliw, z pyłów i innych zanieczyszczeń. To pierwszy prozdrowotny aspekt roślin na parkingach. Drugi, to pozytywny wpływ na naszą psychikę. Im większa jest utwardzona powierzchnia, tym bardziej nas przytłacza, a odpowiednio rozlokowane rośliny przełamują tę monotonię, dzieląc przestrzeń na mniejsze wnętrza. Stanowią też rodzaj wyróżników, ułatwiających orientację w terenie. Poza tym w upalne letnie dni bujna roślinność łagodzi warunki klimatyczne, nawilżając powietrze i rzucając cień. Ustalono również stosowanie, w pasach drogowych ulic gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych.

Czynnikiem, który w warunkach silnej antropopresji, może łagodzić jej negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego oraz może wspomagać zachowanie ekologicznych funkcji terenów, jest wprowadzenie obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnych, zapewniających warunki życia organizmów żywych, produkcji materii organicznej oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. W tym celu w projekcie ustalono nieprzekraczalne parametry zabudowy oraz minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Funkcjonowanie na analizowanym terenie scentralizowanego systemu gospodarki wodno-ściekowej z przeznaczeniem do odprowadzenia ścieków do oczyszczalni miejskiej doprowadzi do zmniejszenia przedostawania się zanieczyszczeń do gleby i wód gruntowych, a w wyniku tego ich migracji do wód powierzchniowych. Ustalono ogólnomiejską sieć wodociągową jako podstawowy system zaopatrzenia w wodę, a ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzenia ścieków komunalnych. Dopuszczono korzystanie z własnych ujęć wody.

Ustalono, że podstawowym odbiornikiem wód opadowych i roztopowych jest grunt (przy wykorzystaniu systemów retencji wody) oraz rzeka Biała (zlokalizowana poza granicami projektu planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów). Dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych. Pozostawione wszelkie powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni. Infiltracja, czyli wsiąkanie wód do gruntu, jest najprostszym sposobem zagospodarowania wód deszczowych w miejscu powstania opadu i zasilania wód gruntowych.

W zakresie kształtowania zieleni ustalono kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne.

Na terenach oznaczonych jako okresowo podmokłe z wysokim poziomem wód gruntowych ustalono zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojazdów, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych – nie dotyczy terenów komunikacji drogowej publicznej i wewnętrznej. Prawidłowym zabiegiem na tych terenach jest zakaz fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń oraz lokalizacji kondygnacji podziemnych na niektórych terenach dolinnych, z uwagi na niekorzystne uwarunkowania ekofizjograficzne oraz bliskie sąsiedztwo istniejących cieków. Zapis ten zapewnia ochronę przed potencjalnymi szkodami spowodowanymi podtopieniami oraz niweluje przeszkody spływu wód gruntowych ze zlewni w kierunku rzeki Białej. Pozostawione wszelkie powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni.

Stan jakości powietrza w obszarze projektu planu będzie utrzymany na podobnym poziomie, gdyż ustalono stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesach: przetwarzania energii elektrycznej, odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach), spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych, wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich sieci ciepłowniczych wodnych i parowych zlokalizowanych poza granicami planu. Dopuszczono stosowanie innych ogólnomiejskich systemów i czynników służących do przesyłania energii oraz indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych. Sukcesywna wymiana starszych kotłów na nowocześniejsze, mniej emisyjne będzie wpływała na polepszenie jakości powietrza. Wszystkie te zapisy wpłyną korzystnie na obniżenie emisji komunalno-bytowej. Pozostawione zespoły zieleni wysokiej będą wpływać na zatrzymanie i wchłanianie zanieczyszczeń.

Nie przewiduje się, że założenia planu przyczynią się do zmian klimatu.

Teren objęty opracowaniem podlega ochronie akustycznej. Na obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przyjęto poziom hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, jak dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zaś na terenach usług zdrowia i pomocy społecznej, usług edukacji jak dla terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. W budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych z zakresu edukacji oraz z zakresu opieki społecznej ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi. Podwyższona emisja pól elektromagnetycznych może wystąpić jedynie w przypadku instalowania nadawczych urządzeń telekomunikacyjnych wysokiej mocy w postaci m.in. stacji bazowych telefonii komórkowych, ale wówczas pola elektromagnetyczne są odnotowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludności. Zakazano lokalizacji wolno stojących masztów i wież (tj. nie umieszczanych na budynkach).

W projekcie planu miejscowego wprowadzono ustalenia planistyczne odnoszące się do ograniczenia uciążliwości zanieczyszczenia światłem. W zakresie kształtowania dróg publicznych i wewnętrznych oraz zabudowy i zagospodarowania terenu 1UZ-UE należy uwzględnić odpowiednie rozwiązania przeciwdziałające zanieczyszczeniu światłem, m.in.

w zakresie konstrukcji opraw świetlnych i systemów regulujących moc oświetlenia oraz ich rozmieszczenia, w sposób niepowodujący nadmiernej emisji światła i uciążliwości dla ludzi i zwierząt.

Gospodarka odpadami będzie funkcjonowała w oparciu o zorganizowany system odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców miasta z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych. Pozwoli to na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego rosnącym strumieniem odpadów. Dodatkowo na całym obszarze objętym planem wyklucza się przeznaczenie pod teren gospodarowania odpadami.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zagrożeń względem niekorzystnego wpływu na zdrowie i życie ludzi.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PROJEKTU PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanego planu) obszarów Natura 2000 (rys. 7) - Puszcę Knyszyńską (kod PLB200003), Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006), ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w projekcie planu rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób interes środowiska przyrodniczego, w tym zdrowia i życia ludzi. Szczegółowość dokumentu uzależniona jest od szczegółowości zapisów planu. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy opracowywano równolegle z projektem planu. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym projektu planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania projektowe. W wyniku zastosowania takiej metody dla opracowania przyjęto rozwiązania przestrzenne, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Wariant „zerowy”, czyli nie przystąpienie do sporządzenia projektu planu, byłoby znacznie mniej korzystne. Nie uporządkowane byłyby zasady kształtowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w związku z podejmowanymi działaniami inwestorów na tym obszarze zmierzającymi do uzyskania w trybie decyzji o warunkach zabudowy możliwości lokalizacji budynków o gabarytach i intensywności nieodpowiednich do charakteru osiedla. Nie wyznaczone byłyby również ciągi komunikacyjne w celu kształtowania ciągłości struktury miejskiej.

W wyniku braku planu na terenach nie posiadających mpzp zastosowane zostałyby inne procedury – decyzje o warunkach zabudowy, w celu prowadzenia polityki przestrzennej. Procedury te w bardzo ograniczonym zakresie uwzględniają problemy związane z kształtowaniem i ochroną środowiska przyrodniczego. Można by było się spodziewać chaotycznego rozwoju budownictwa. A tak projekt planu przewiduje utrzymanie charakteru układu przestrzennego poprzez kształtowanie zasad zabudowy i zagospodarowania o niskiej intensywności. Zakłada przeznaczenie obszaru pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną głównie wolno stojącą i bliźniaczą, a także pod niezbędne usługi towarzyszące ww. zabudowie. Planuje się również utworzenie układu komunikacyjnego w powiązaniu z systemem dróg miejskich, umożliwiającego prawidłową obsługę nowej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. W projekcie planu starano się uwzględnić kryteria zrównoważonego rozwoju, poprzez wprowadzenie możliwie jak największych obszarów biologicznie czynnych, nie blokując jednocześnie rozwoju inwestycji. Zwrócono uwagę na zespoły zieleni wysokiej i takie to zostały odpowiednio zaznaczone na rysunku planu, z zaleceniem ich utrzymania i uzupełnienia oraz maksymalnym wkomponowaniu w projektowane zagospodarowanie.

Zadaniem planowania przestrzennego jest zapewnienie utrzymania warunków równowagi przyrodniczej oraz racjonalna gospodarka zasobami środowiska.

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 46 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670). Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych zamierzeń realizacyjnych dokumentu planistycznego.

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 69,3 ha, teren przyległy do ulic: Stoczni Gdańskiej, Doliny Stawów, Potokowej, Szafirowej, Kolonii Dojlidy, Busolowej, Dokerów, Kadłubowej, Pokładowej, Marynarskiej, Św. Grzegorza Peradze, Drzewnej, Podmokłej, Pagórkowej, Wiosłowej, Falowej, Pływackiej i Milowej. Opracowanie obejmuje obszar z istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodziną oraz usługową, w tym z zakresu kultu religijnego – cerkiew pw. św. Grzegorza Peradze.

Przedmiotowy obszar nie jest objęty planem miejscowym, jedynie na fragmencie obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla

Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta) w zakresie projektowanej drogi.

Osiedle Dojlidy Górne, położone w zewnętrznej strukturze miasta, charakteryzuje się dużą powierzchnią terenów otwartych o wysokich walorach krajobrazowych oraz zabudową mieszkaniową o niskiej intensywności. Potrzeba sporządzenia planu wynika z konieczności określenia zasad zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy, przede wszystkim mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w związku z podejmowanymi działaniami inwestorów na tym obszarze zmierzającymi do uzyskania w trybie decyzji o warunkach zabudowy możliwości lokalizacji budynków o gabarytach i intensywności nieodpowiednich do charakteru osiedla. Niezbędne jest również wyznaczenie ciągów komunikacyjnych w celu kształtowania ciągłości struktury miejskiej.

W projekcie planu przewiduje się utrzymanie charakteru układu przestrzennego poprzez kształtowanie zasad zabudowy i zagospodarowania o niskiej intensywności. Zakłada się przeznaczenie obszaru pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, głównie wolno stojącą i bliźniaczą, a także pod niezbędne usługi towarzyszące ww. zabudowie. Planuje się utworzenie układu komunikacyjnego w powiązaniu z systemem dróg miejskich, umożliwiającego prawidłową obsługę nowej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

Podczas opracowywania projektu planu wzięto pod uwagę dokumenty o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym (uwzględniające wytyczne międzynarodowe i wspólnoty Unii Europejskiej) odnoszące się do jego zakresu oraz pozostałe dane wynikające z monitoringu środowiskowego, zwłaszcza dotyczące jakości wód i powietrza.

Według opracowania ekofizjograficznego z 2011 r. (mapa: Przydatność terenu do funkcji użytkowych) prawie cały analizowany teren ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Dobre warunki fizjograficzne do zabudowy znajdują się w południowo-wschodniej części, zaś niekorzystne tylko na niewielkich fragmentach w miejscach przebiegu doliny rzecznej. Warunki gruntowo-wodne terenu są ściśle związane z budową geologiczną i hydrograficzną. Na prawie całym obszarze pierwszy poziom wody gruntowej od powierzchni terenu jest wysoki i wynosi od 1 do 2 m p.p.t., zaś we wschodniej części jest on niższy i wynosi od 2 do 4 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych. Dla drobno powierzchniowych terenów leśnych oraz terenów z zaawansowaną sukcesją leśną proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystania w charakterze urządzonej zieleni wysokiej. Ze względu na walor ekologiczny tych terenów wskazane jest utrzymanie ich obecnej funkcji, jednak w wypadku zainwestowania budowlanego powinny one stanowić bazę nowych obszarów zieleni urządzonej. Fragmenty występujących dolin rzecznych, które to są w granicach systemu korytarzy ekologicznych, również są preferowane do urządzania zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Zieleni osiedlowa, komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy. Zaś dla fragmentów użytków rolnych preferuje się aktualną formę użytkowania.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku” obszar objęty projektem planu oznaczony zostały jako 2MN – tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności. Funkcje podstawowe na terenach 2MN to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Funkcje uzupełniające to: zabudowa usługowa służąca realizacji celów publicznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym, zabudowa usługowa z zakresu usług rynkowych służąca zaspokojeniu potrzeb mieszkańców, zabudowa z zakresu wytwórczości drobnej, zabudowa mieszkaniowa średniej intensywności, tereny lokalnych przestrzeni

publicznych, tereny zieleni urządzonej, komunikacja, infrastruktura techniczna, istniejące enklawy zabudowy o innych funkcjach. Fragmenty na północy opracowania, szczególnie w rejonie ul. Rzecznej, zachodzącej na obszar doliny rzecznej należą do systemu przyrodniczego wspomagającego. System przyrodniczy wspomagający pełni funkcję uzupełniającą i wspomagającą obszar systemu przyrodniczego podstawowego. Wspomagający system przyrodniczy tworzą obszary, na których funkcje przyrodnicze oraz pozaprzyrodnicze, w tym mieszkaniowa, usługowa i aktywności gospodarczej, są równoważne. Stanowią uzupełnienie podstawowego systemu przyrodniczego, przenikającego w obszary zurbanizowane.

Realizacja ustaleń planu wprowadzi pewne zmiany w strukturze krajobrazu obszaru opracowania. Na terenach dotychczas niezainwestowanych wprowadzona zostanie realizacja ustaleń z zakresu funkcji mieszkaniowych. Będzie się to wiązało z ingerencją w istniejącą roślinność, w wierzchnie warstwy gleby, trwałym ograniczeniem infiltracji wód do profilu glebowego. Nastąpi ograniczenie naturalnej powierzchni biologicznej na rzecz powierzchni zabudowanych i utwardzonych. Dlatego ważne jest zostawienie możliwie jak największych powierzchni biologicznie czynnych. Mając na uwadze konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju, należy zadbać o wyrównanie potencjałów między terenami o charakterze otwartym i zabudowanym. Struktury zieleni zapewniają miastu podniesienie standardów jakości życia (łagodzenie uciążliwości klimatu miejskiego i poprawa estetyki miasta). Dodatkowo na takich terenach zatrzymywana, retencjonowana jest woda deszczowa, co przyczynia się do spowolnienia lub redukcji odpływu oraz poprawy bilansu wodnego zlewni. Infiltracja, czyli wsiąkanie wód do gruntu, jest najprostszym sposobem zagospodarowania wód deszczowych w miejscu powstania opadu i zasilania wód gruntowych. Zachowanie przyrody w miastach stanowi szczególny przykład zrównoważonego rozwoju.

W przypadku wyznaczania nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, należy przyjąć adekwatną do otoczenia intensywność zabudowy nowych terenów inwestycyjnych, należy zapewnić optymalne warunki zagospodarowania terenów, pozwalających na zachowanie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia, wymaganych przepisami z zakresu ochrony środowiska. Takie zapewnienie optymalnych proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi, utwardzonymi a biologicznie czynnymi, zapewni możliwość utrzymania retencji terenów i różnorodności biologicznej. Na terenach przeznaczonych do zagospodarowania istotna będzie dbałość o ustalone w planie miejscowym powierzchnie biologicznie czynne, które powinny zostać zagospodarowane głównie już istniejącą roślinnością, szczególnie skupiskami drzew, krzewów, istniejącymi w terenie zbiorowiskami łągowymi, które stanowić mogą m.in. siedliska dla zwierząt.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywoła zróżnicowane przekształcenia środowiska przyrodniczego, w zależności od aktualnego sposobu zagospodarowania terenu oraz charakteru zaprojektowanych funkcji. Ocenę zmian w środowisku przyrodniczym (w tym zdrowia ludzi), wywołaną realizacją ustaleń projektu planu dokonano dla wydzielonych w planie terenów różniących się przeznaczeniem, którą przedstawiono poniżej.

Tabela 3 Prognoza w zakresie skutków dla środowiska (w tym zdrowia i życia ludzi), które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

FUNKCJA TERENU	WPŁYW REALIZACJI PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO, W TYM NA ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI
Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej MNW Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej MNS Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług MNW-U Teren usług zdrowia i pomocy społecznej lub usług edukacji UZ-UE Teren usług kultu religijnego UR	- uzupełnienie zabudowy w uporządkowany sposób, - zaspokojenie potrzeb społecznych ludzi, - kształtowanie krajobrazu miejskiego, - ograniczenie powierzchni zieleni wysokiej, - utrzymanie fragmentów zespołów zieleni wysokiej, - zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpływającej pozytywnie na mikroklimat, na możliwość magazynowania, retencjonowania wód opadowych w miejscu ich powstawania, na oczyszczanie powietrza z substancji zanieczyszczających poprzez strukturę roślin, - zachowanie wskazanych wartościowych drzew, - ingerencja w podłoże podczas procesów budowlanych, - utwardzanie, uszczelnianie powierzchni terenu, - emisja hałasu, - pobór wody i energii, - wytwarzanie odpadów i ścieków, - podłączenie obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej lub korzystanie z proekologicznych nośników energii wpłynie korzystnie na klimat oraz jakość powietrza, - zaopatrzenie w wodę z ogólnomiejskiej sieci wodociągowej, - ograniczenie zanieczyszczenia światłem w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu 1UZ-UE, - odprowadzanie ścieków do ogólnomiejskiej kanalizacji sanitarnej, - gospodarka odpadami oparta o system miejski, - zastosowanie odpowiednich zapisów planistycznych odnośnie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku dla poszczególnych rodzajów terenu,
KDL – teren drogi lokalnej KDD – teren drogi dojazdowej KR – teren drogi wewnętrznej	- realizacja inwestycji celu publicznego, - emisja hałasu, - emisja substancji zanieczyszczających z ruchu samochodowego, - zasolenie gleb wzdłuż dróg podczas odladzania jezdni, - wykopy, nasypy, - utwardzenie nawierzchni, - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, - ograniczenie zanieczyszczenia światłem w zakresie kształtowania dróg publicznych i wewnętrznych, - stosowanie w pasach drogowych gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych.

Proponowane rozwiązania proponowanych w projekcie planu będą prowadzić do łagodzenia negatywnych wpływów na środowisko przyrodnicze. W zakresie kształtowania zieleni na całym obszarze objętym planem ustalono zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych). Istniejące na całym obszarze drzewa i naturalne kompleksy zieleni wysokiej powinny być wkomponowane w zagospodarowanie zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej. Rola przyrodnicza zieleni miejskiej, w tym klimatyczna, hydrologiczna i biologiczna, jest wiodącą dla kształtowania jakości i stanu środowiska przyrodniczego w mieście oraz dla stanu sanitarnego miasta. Drzewa,

w szczególności duże i stare odgrywają ogromną rolę przyrodniczą i ekologiczną. Poprzez pochłanianie dwutlenku węgla, poprawiają skład powietrza. Oczyszczają powietrze z pyłów i gazów. Zatrzymują one i usuwają z otoczenia szereg składników tworzących smog. Mają korzystny wpływ na sytuację gruntowo-wodną. Powodują zatrzymanie wody opadowej w strefie korzeniowej i pod koroną oraz magazynują wodę w swoich tkankach.

W zakresie zagospodarowania części terenów z zespołami zieleni wysokiej ustalono utrzymanie istniejących zespołów zieleni wysokiej oraz jej uzupełnienie. Istniejące drzewa zostaną maksymalnie wkomponowane w projektowane zagospodarowanie. Ustalono również wprowadzenie nowych nasadzeń drzew, krzewów i roślinności z uwzględnieniem warunków siedliskowych. Dopuszczono niezbędną wycinkę drzew w celu lokalizacji: zabudowy- zgodnie z ustaleniami szczegółowymi, dojść, dojazdów i infrastruktury technicznej.

Wskazane do zachowania wartościowe gatunki drzew takie jak brzozy, dęby, klony, jodły i sosny zostaną wkomponowane w projektowane zagospodarowanie. Ustalono utrzymanie terenu biologicznie czynnego wokół ich pnia, a w przypadku braku takiej możliwości, stosowanie nawierzchni przepuszczalnych. Ich wycinka została dopuszczona ze względów sanitarnych oraz zagrożenie ludzi lub mienia, a także dopuszczono wycinkę drzew rosnących w liniach rozgraniczających dróg publicznych i wewnętrznych, innych przestrzeni publicznych, ze względu na konieczność realizacji sieci i elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

W przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i na terenach komunikacji drogowej publicznej) ustalono zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie. Roślinność wprowadzona na teren parkingu nie tylko zatrzymuje wodę opadową i ma korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, ale też oczyszcza powietrze z kancerogennych produktów spalania paliw, z pyłów i innych zanieczyszczeń. To pierwszy prozdrowotny aspekt roślin na parkingach. Drugi, to pozytywny wpływ na naszą psychikę. Im większa jest utwardzona powierzchnia, tym bardziej nas przytłacza, a odpowiednio rozlokowane rośliny przełamują tę monotonię, dzieląc przestrzeń na mniejsze wnętrza. Stanowią też rodzaj wyróżników, ułatwiających orientację w terenie. Poza tym w upalne letnie dni bujna roślinność łagodzi warunki klimatyczne, nawilżając powietrze i rzucając cień. Ustalono również stosowanie, w pasach drogowych ulic gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych.

Czynnikiem, który w warunkach silnej antropopresji, może łagodzić jej negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego oraz może wspomagać zachowanie ekologicznych funkcji terenów, jest wprowadzenie obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnych, zapewniających warunki życia organizmów żywych, produkcji materii organicznej oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. W tym celu w projekcie ustalono nieprzekraczalne parametry zabudowy oraz minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Teren objęty opracowaniem podlega ochronie akustycznej. Na obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przyjęto poziom hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, jak dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zaś na terenach usług zdrowia i pomocy społecznej, usług edukacji jak dla terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. W budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych z zakresu edukacji oraz z zakresu opieki społecznej ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez

zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych.

W projekcie planu miejscowego wprowadzono ustalenia planistyczne odnoszące się do ograniczenia uciążliwości zanieczyszczenia światłem. W zakresie kształtowania dróg publicznych i wewnętrznych oraz zabudowy i zagospodarowania terenu IUZ-UE należy uwzględnić odpowiednie rozwiązania przeciwdziałające zanieczyszczeniu światłem, m.in. w zakresie konstrukcji opraw świetlnych i systemów regulujących moc oświetlenia oraz ich rozmieszczenia, w sposób niepowodujący nadmiernej emisji światła i uciążliwości dla ludzi i zwierząt.

Ponadto zapisy projektu planu ustalają działania i zasady zagospodarowania mające na celu ochronę wód powierzchniowych i gruntowych, ochronę powietrza i klimatu, ochronę przed polami elektromagnetycznymi oraz prawidłową gospodarkę odpadami. Wprowadzone rozwiązania ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi realizacji projektu planu zostały dostosowane do planowanej funkcji oraz sąsiedztwa omawianego terenu.

Nie przewiduje się by zamierzenia określone w projekcie planu miejscowego wpłynęły na zmianę klimatu.

Wariant „zerowy”, czyli nie przystąpienie do sporządzenia projektu planu, byłoby znacznie mniej korzystne. Nie uporządkowane byłyby zasady kształtowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w związku z podejmowanymi działaniami inwestorów na tym obszarze zmierzającymi do uzyskania w trybie decyzji o warunkach zabudowy możliwości lokalizacji budynków o gabarytach i intensywności nieodpowiednich do charakteru osiedla. Nie wyznaczone byłyby również ciągi komunikacyjne w celu kształtowania ciągłości struktury miejskiej. W wyniku braku planu na terenach nie posiadających mpzp zastosowane zostałyby inne procedury – decyzje o warunkach zabudowy, w celu prowadzenia polityki przestrzennej. Procedury te w bardzo ograniczonym zakresie uwzględniają problemy związane z kształtowaniem i ochroną środowiska przyrodniczego. Można by było się spodziewać chaotycznego rozwoju budownictwa. A tak projekt planu przewiduje utrzymanie charakteru układu przestrzennego poprzez kształtowanie zasad zabudowy i zagospodarowania o niskiej intensywności. Zakłada przeznaczenie obszaru pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną głównie wolno stojącą i bliźniaczą, a także pod niezbędne usługi towarzyszące ww. zabudowie. Planuje się również utworzenie układu komunikacyjnego w powiązaniu z systemem dróg miejskich, umożliwiającego prawidłową obsługę nowej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. W projekcie planu starano się uwzględnić kryteria zrównoważonego rozwoju, poprzez wprowadzenie możliwie jak największych obszarów biologicznie czynnych, nie blokując jednocześnie rozwoju inwestycji. Zwrócono uwagę na zespoły zieleni wysokiej i takie to zostały odpowiednio zaznaczone na rysunku planu, z zaleceniem ich utrzymania i uzupełnienia oraz maksymalnym wkomponowaniu w projektowane zagospodarowanie.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku, zestawienia rozbiórek obiektów oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg.

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia projektu planu) obszarów Natura 2000 – Puszcę Knyszyńską i Ostoję Knyszyńską, ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg opracowania, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem planu oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne w wyniku realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13);
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2025 r. poz. 567);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733);
- Standardowe Formularze Danych Natura 2000: Ostoja Knyszyńska (PLH200006) - aktualizacja w 03.2024 r., Puszcza Knyszyńska (PLB200003) – aktual. w 03.2024 r., Ostoja Narwiańska (PLH200024) – aktual. w 03.2024 r., Bagienna Dolina Narwi (PLB200001) – aktual. w 03.2024 r., Narwiańskie Bagna (PLH200002) – aktual. W 03.2024 r.;
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2022 - obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2023 r. (M.P. 2023 r. poz. 503) wraz z wcześniejszymi aktualizacjami KPOŚK;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r Nr 14, poz. 98);
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego PGW Wody Polskie, 2015 r. (aktual. w 2020 r.);

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1911) wraz z jego aktualizacją przyjętą rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019 r.;
- Krajowa Polityka Miejska 2030 - przyjęta uchwałą Nr 136 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2022 r.;
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok 2020 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, kwiecień 2024 r.;
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, Białystok czerwiec 2018 r.;
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku GIOŚ, Białystok, czerwiec 2024 r.;
- Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej - uchwała Nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. wraz z jego zmianą – uchwała Nr XIX/235/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. oraz uchwałą Nr XLIV/610/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.;
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIG-PIB, Warszawa, listopad 2020 r.;
- 2022 - Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny, marzec 2023 r. (<https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>);
- Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego – uchwała Nr LXII/931/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 lutego 2024 r.;
- Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034 – uchwała Nr XXI/323/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r.;
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz.U. 2021 poz. 1615);
- Program przeciwdziałania niedoborowi wody nalata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030 – uchwała Nr 152 Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1119);
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego - uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 2777) zmieniony uchwałą Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 3270);
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, Białystok 2016 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 - uchwała Nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r.;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku
w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik 2013 r.;
- Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 – uchwała Nr XIV/210/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla części miasta Białegostoku (tereny Dojlid Górnych, Zagórek i Kolonii Halickie), Kwiatkowski W., Białystok 2006 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom I Wstęp i diagnoza stanu środowiska przyrodniczego, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2011 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom II Ocena i funkcjonowanie środowiska, uwarunkowania ekofizjograficzne, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2012 r.;
- „Inwentaryzacja awifauny na obszarze miasta Białystok”, Mirski P., Płowucha A., Siuchno R., Białystok 2011 r.;
- „Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku”, Chętnicki W., Werpachowski C., Łupiński S., Giedrewicz M., Klimczuk P., Gawędzki P., Buńkowski T., Czerniak W., Białystok 2011 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku - uchwała Nr XII/165/19 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2019 r. zmieniona uchwałą Nr LXXVII/1079/23 z dnia 18 grudnia 2023 r.;
- Mały Rocznik Statystyczny Polski 2025, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2025 r., www.stat.gov.pl;
- Klimat województwa podlaskiego, Górniak A., Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Białystok 2000 r.;
- Uchwała Nr XXX/342/12 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta);
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta), Drożdżał E., Misiewicz K., Białystok 21 czerwca 2012 r.;
- Uchwała Nr III/22/24 Rady Miasta Białystok z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy;
- Projekt uchwały Rady Miasta Białystok w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy;
- mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów miasta;
- własne obserwacje w terenie;
- <https://natura2000.gdos.gov.pl>;
- <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>;
- <https://klimada2.ios.gov.pl>;
- <https://www.gov.pl/web/gios>;
- <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>;
- <https://wody.gov.pl>;
- <https://bts.socware.pl>;
- <https://bialystok.repozytorium.app/index.php/view/map/?repository=rapp&project=Bialystok>;
- <https://gisbialystok.pl>.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1	Zakres obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy	4
Rysunek 2	Przydatność terenu do funkcji użytkowych	8
Rysunek 3	Wrys z <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku</i>	9
Rysunek 4	Położenie projektu mpzp na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku	11
Rysunek 5	Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu ..	28
Rysunek 6	Lokalizacja obszaru projektu planu względem najbliższych form ochrony przyrody	38

SPIS TABEL

Tabela 1	Cele <i>Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku</i> powiązane z projektem planu miejscowego	12
Tabela 2	Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska	39
Tabela 3	Prognoza w zakresie skutków dla środowiska (w tym zdrowia i życia ludzi), które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu	51

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1a, 1b, 1c, 1d	Zespoły zieleni wysokiej i pojedyncze drzewa.....	22
------------------------	---	----

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1	Istniejący stan środowiska przyrodniczego w granicach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy
Załącznik nr 2	Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy
Załącznik nr 3	Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670)

ZAŁĄCZNIK NR 3

Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670)

Ja, Kamila Misiewicz, będąca autorem prognozy oddziaływania na środowisko oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

STARSZY INSPEKTOR
Kamila Misiewicz
Kamila Misiewicz